

права садржана у члану 3 став 1 тачка 1 под а) IV Женевске конвенције о заштити грађанских лица за време рата од 12.08.1949. године у вези члана 13 став 1 у вези члана 4 став 2 тачка а) Допунског протокола уз наведену Конвенцију о заштити жртава немеђународних оружаних сукоба (Протокол II), за време унутрашњег оружаног сукоба који се у времену од 1992. до 1995. године одвијао на простору БиХ, између организованих оружаних снага Републике Српске у чијем саставу су биле и полицијске формације са једне стране, а са друге Армије БиХ и Хрватског већа одбране (ХВО),

свесно и вољно учествовао у убиству троје цивилних лица муслиманске националности који нису припадали ни једној војној формацији, нити су учествовали у оружаним операцијама, на тај начин што су се након погибије неколико њихових колега полицајаца на бихаћком ратишту у ноћи између 30. и 31. марта 1994. године у Приједору, Република Српска, претходно договорили да «испрепадају неке Муслимане», па су дошли до куће [REDACTED] у ул. [REDACTED] бр. [REDACTED] где је прво осуђени [REDACTED] бацио бомбу на прозор куће оштећеног, те када се бачена бомба одбила од ролетне и експлодирала на спољашњем делу фасаде испод прозора са западне стране, оптужени Кесар Душко је бацио бомбу у двориште ове куће, да би одмах затим [REDACTED] поставио експлозив на прозор, што је након снажне експлозије довело до његовог разарања, па када су убрзо на лице места дошли ради интервенције полицајци [REDACTED] и [REDACTED] затекли су у кући уплашене укућане, да би по изласку, а у дворишту насрам ове куће видели окривљеног Кесар Душка, [REDACTED] и [REDACTED] којом приликом им је [REDACTED] рекао да не дирају укућане док он и [REDACTED] не оду,

након чега су по одласку ове двојице свесни заједничког деловања, прихватајући међусобно радње појединачно сваког од њих као своје, у кући лишили живота [REDACTED] и [REDACTED] тако што су им ударцима тупо тврдим предметима по глави и грудном кошу нанели вишеструке фрактуре лобањских костију, са разарањем и нагњечењем можданих ткива, те следственим оштећењем за живот важних можданих центара, а још нанели и то: [REDACTED] - неким оштрим сечивом већу резну рану у пределу врата, услед чега је дошло до искрвављења из пресечених крвних судова на предњој страни врата; [REDACTED] - повреду у виду латероконтузне ране у пределу десне стране грудне кости величине мушке шаке; те [REDACTED] - повреду у виду мање латероконтузне ране испод десне кључне кости, које повреде су збирно и у својој укупности, код сво троје оштећених директно и непосредно проузроковале смртне последице,

- чиме је извршио кривично дело ратни злочин против цивилног становништва из члана 142 став 1 КЗ СРЈ, у саизвршилаштву у вези члана 22 КЗ СРЈ.

Па га суд применом наведеног законског прописа и члана 5, 33, 38, 41 и 50 КЗ СРЈ

О С У Ђ У Ј Е

на казну затвора у трајању од **15 (петнаест) година**, у коју казну се урачунава време проведено у притвору од 01.10.2010. године до 28.02.2011. године, када му је притвор укинут.

На основу члана 196 став 1 ЗКП опт. Кесар Душко обавезује се да на име трошкова кривичног поступка плати износ у висини од 189.117,00 динара (стоосамдесетдеветхиљадастоседамнаестдинара), а све у року од 30 дана од дана правноснажности пресуде.

На основу члана 206 став 2 ЗКП-а, оштећени се за остваривање имовинско-правног захтева упућују на парницу.

Образложење

Оптужницом тужиоца за ратне злочине КТРЗ 2/08 од 11.12.2009. године, која је чињенично прецизирана на главним претресима 10. и 28. новембра 2011. године од стране заменика тужиоца за ратне злочине оптуженом Кесар Душку стављено је на терет извршење кривичног дела ратни злочин против цивилног становништва из члана 142 став 1 КЗ СРЈ у саизвршилаштву у вези члана 22 КЗ СРЈ.

У завршној речи на главном претресу дана 28.11.2011. године, заменик тужиоца за ратне злочине, Веселин Мрдак, навео је да остаје при завршној речи из претходног поступка. Детаљно анализирајући изведене доказе те ценећи их појединачно и у међусобној повезаности истакао је да су утврђени сви чињенични наводи прецизиране оптужнице и да из изведених доказа произилази једини закључак да је опт. Душко Кесар учествовао у убиству троје цивилних лица **Ванђа Феликс**, **Ванђа Радосављевић** и **Милан Милошевић** заједно са правноснажно осуђенима **Ванђа Радосављевић** и **Кривоша Душко**. Како се убиство догађа у време оружаног сукоба, а имајући у виду да су жртве цивили, да је опт. Душко Кесар као припадник резервног састава МУП-а Републике Српске припадао оружаном формацији једне стране у сукобу у конкретном случају примењују се норме из Женевске конвенције и Другог допунског протокола. Истакао је да у радњама оптуженог постоје обележја кривичног дела ратни злочин против цивилног становништва из члана 142 став 1 КЗ СРЈ у саизвршилаштву у вези члана 22 КЗ СРЈ, стога је предложио да опт. Душка Кесара суд огласи кривим и одмери одговарајућу казну имајући у виду све олакшавајуће и отежавајуће околности.

Пуномоћник оштећених адв. Миљкан Пуцар током поступка предложио је да се оштећени са имовинско правним захтевом упуте на парницу.

Опт. Кесар Душко саслушан у поступку истраге дана 07.05.2008. године, на главном претресу дана 05.03.2010. године и у поновљеном поступку на главном претресу дана 08.06.2011. године, не признаје извршење кривичног дела које му је стављено на терет. Наводи да му није познато шта је радио ту ноћ када се одиграо критични догађај, нити где је био. Истакао је да никада није био распоређен на реону где се десио критични догађај и да на том месту уопште није био. Објашњава да је у Приједору након преузимања власти 29.04.1992. године од стране српске полиције био припадник резервног састава полиције Републике Српске. Као припадник резервног састава задужио је аутоматску пушку, док је у патроли углавном носио сопствени пиштољ. Бомбе нису дужили ни активни ни резервни полицајци. Такође је задужио и униформу и то једнобојну плаву чојану, а касније је набавио маскирно плаву. У самом граду Приједору 1994. године није било неких већих сукоба, али је било пуцњаве и шенлучења када се војска враћала са ратишта. Марта месеца исте године 15-так полицајаца из Приједора масакрирани су на бихаћком ратишту и њихова тела су била изложена у СУП-у. Објаснио је да је припадао полицијској станици Приједор 1 – која је имала у надлежности ужи центар града где је уједно и била главна станица полиције. Такође су у то време постојале још две полицијске станице Приједор 2, односно део према насељу Урије и полицијска станица која је заправо била станица саобраћајне полиције. Непосредни командир му је био [REDACTED] а начелник полицијске станице био је сада покојни [REDACTED] [REDACTED] Прага, [REDACTED] Радослава и [REDACTED] Драшко. Знаје и они су у исто време били припадници резервног састава полиције у Приједору, али никада нису радили заједно ни на једном реону, са њима се никада није дружио. Радио је у холу станице полиције на телефону и то око 2 године, а онда је пребачен на реон хотела «Приједор» код моста на реци Сани. Ту је радио са [REDACTED] [REDACTED]. Радили су по сменама. На аутобуској станици постојала је једна канцеларија у којој су боравили полицајци и чували реон аутобуске станице. Никада није био распоређен на том реону. Породицу [REDACTED] није познавао, а за њихово страдање први пут је чуо у априлу када је дошао на посао. Причало се да су убијени као нека врста одмазде за догађај који се претходно десио, када су убијени полицајци из Приједора на бихаћком ратишту.

У вези овог догађаја нико га није саслушавао, а тамо је живео до 14.01.2006. године. Истакао је да када је дошло до хапшења, а поводом тог догађаја, он није био у Приједору већ је отишао у Бања Луку, па на такмичење у Подгорицу, с обзиром да је тренирао карате. Међутим, у Подгорици је повредио ногу и дошао је у Београд код ујака и задржао се 15 до 20 дана. Све време након тога био је у Приједору. Радио је у предузећу «Велепромет» до 31.12.2005. године. Даље наводи да није имао никакав надимак, да га нико и није звао [REDACTED] а то је надимак његовог оца који је живео у Француској.

Након што му је предочено да је сведок [REDACTED] на фотографији показаној приликом испитивања у Бања Луци изјавио да је на фотографији управо лице које је видео у близини куће [REDACTED] критичном приликом и то у два наврата, наводи да није био на критичном месту и да га можда сведок познаје из неког ранијег или каснијег сусрета. Истакао је да сведок [REDACTED] [REDACTED] нигде не наводи његово име и да претпоставља да је погрешно.

Након што му је предочен исказ [REDACTED] од 15.04.1994. године, који је прочитан на главном претресу 13.10.2011. године, у делу у коме је тврдио да је критичне ноћи Кесар Душко био са њим и [REDACTED] да је бацио бомбу у двориште куће породице [REDACTED], опт. Душко Кесар је истакао да није учествовао у том делу и да му није познато зашто је [REDACTED] тако рекао.

На главном претресу од 13.10.2011. године опт. Кесар Душку је предочена редна листа за април, мај и јун месец 1994. године из које је видљиво је опт. Кесар Душко од 08. априла 1994. године, прво слободан, а затим нераспоређен. Опт. Кесар Душко је то објаснио да се јављао у СУП, али да га нису распоредили и није више радио на реону. Додао је да је био на такмичењу, да је био на боловању, водио се да ради али није радио. Није добио никакво објашњење зашто не ради. Све то време је био у Приједору и тренирао је.

Бранилац оптуженог, адв. Душан Машић у завршној речи остаје у свему код завршне речи коју је дао 30.09.2010. године. Током поступка испитан је већи број сведока, међутим ниједан од сведока није рекао да је Душко Кесар извршио кривично дело које му је стављено на терет. У поновљеном поступку изведен је један нови доказ, а то је читање записника о испитивању у својству окривљеног [REDACTED] од 15.04.1994. године. Такав доказ није могао да се користи. Уколико би се и прихватила могућност коришћења тог записника, из тог записника произилази да је претходни договор [REDACTED] ња, [REDACTED] и Кесара био да се заплаше Муслимани, а не да се убију. Након детаљне анализе изведених доказа током овог поступка предложио је да суд ослободи опт. Кесар Душка од оптужбе због недостатка доказа.

Опт. Кесар Душко у завршној речи придружио се завршној речи свог браниоца. Истакао је да није учествовао у убиству породице [REDACTED] и предложио да га суд ослободи од оптужбе.

У доказном поступку суд је извршио увид у фотодокументацију Центра службе безбедности Бања Лука, СЈБ Приједор број 130/94 са датумом фотографисања 31.03.1994. године у Приједору и у скицу лица места у Приједору ул. Прерадовићева бр.29.

Прочитан је записник о увиђају састављен од стране Основног суда у Приједору дана 31.03.1994. године у ул.Прерадовићева бр.29, а везано за убиства [REDACTED] Фарука, [REDACTED] и [REDACTED] извештај о извршеном спољашњем прегледу лешева у домаћинству [REDACTED] од 31.03.1994. године; записник о накнадно извршеном увиђају СЈБ Приједор број 11-17/02-2-Кв-Ку-194/94 од 11.04.1994. године; потврда о привременом одузимању предмета од [REDACTED] СЈБ Приједор број 11-17/02-1-КМ од 10.04.1994. године; налаз вештачења ватреног оружја – чауре и зрна извршено од стране Одељења крим. технике Бања Лука од 15.04.1994. године.

Извршен је увид у фотографију Душка Кесара.

Прочитана је пресуда Окружног суда у Бања Луци К.50/01 од 17.11.2005. године; пресуда Врховног суда Републике Српске број 118-0-Кж 06-000-018 од

18.04.2006. године; решење Окружног суда у Бања Луци број 011-0-КВ-06-000126 од 30.10.2006. године; решење о престанку радног односа радника Кесар Душка «Велепроммет» АД Приједор бр.586/05 од 31.12.2005. године.

Извршен је увид у радну књижицу на име Кесар Душка; у извештај лекара специјалисте ДЗ Нови Сад број протокола 1903 од 13.07.2007. године на име Кесар Душка; налаз Дома здравља Нови Сад за Кесар Душка; налаз Неуролошке ординације «Неуропраксис» за Кесар Душка без датума; налаз лекара специјалисте «Дијагностика центар» од 20.10.2006. године за Кесар Душка; извештаје лекара специјалисте ДЗ Нови Сад, Физикална медицина и рехабилитација број протокола 166 од 07.02.2007. године, од 26.03.2007. године, од 13.07.2007. године и од 14.01.2009. године; решење Окружног суда у Бања Луци број 011-0-Кпп-06-000-099 од 28.08.2006. године; наредбу Окружног суда у Бања Луци број 011-0-Кпп-06-000099 од 28.08.2006. године о расписивању међународне потернице за осумњиченим Кесар Душком; налаз и мишљење судског вештака проф.др Зорана Станковића од 23.11.2009. године.

Прочитан је извештај из КЕ, ПУ Нови Сад број 235-2/223 од 11.02.2010. године; допис Окружног тужилаштва Бања Лука број А-РЗ-6/10 од 31.03.2010. године којим се извештава суд да не поседују књигу догађаја за месец март 1994. године.

Извршен је увид у редну листу за месец март 1994. године.

Прочитан је допис Националне службе за запошљавање Филијала Нови Сад, Одељење за посредовање у запошљавању и планирању каријере, број 0410-1011-98/2010 од 26.04.2010. године; допис Градске пореске управе Нови Сад број XXI-020-10/10-186 од 27.04.2010. године; извештај МУП Републике Српске, УКП број 02/1-3-5374/10 од 31.05.2010. године из кога се утврђује да СЈБ Приједор не поседује службену документацију и то патролне налоге, службене забелешке, извештаје за дан 30/31.03.1994. године; «Службени гласник српског народа у БиХ» од 01.06.1992. године и Одлука Предсједништва БиХ од 15. априла 1992. године број 03-11/92 о проглашењу непосредне ратне опасности.

Извршен је увид у спис Окружног суда у Бања Луци К.50/01 као и у спис Основног суда у Приједору Ки.47/94.

Прочитан је захтев за спровођење истраге Основног јавног тужилаштва у Приједору КТ бр.68/94 од 13.04.1994. године против ~~Јосифа Душка~~ ~~Душка~~, ~~Душка~~, ~~Душка~~, ~~Душка~~ Кесар Душка због кривичног дела из члана 36 став 2 тачка 6 КЗ Републике Српске; решење о спровођењу истраге истражног судије Основног суда у Приједору Ки.47/94 од 15.04.1994. године; наредба истражног судије Основног суда у Приједору о издавању потернице за окр. Кесар Душком; решење истражног судије Основног суда у Приједору Ки.47/94 од 05.05.1994. године о прекиду истраге против окр. Кесар Душка због кривичног дела убиства из члана 36 став 2 тачка 6 КЗ Републике Српске – посебни део; пресуда Окружног суда у Бања Луци број К.289/94 од 04.10.1994. године.

Извршен је увид у фотокопију личне карте на име Душка Кесара издате 26.11.2004. године и путне исправе на име Кесар Душка издате 17.11.2005. године; у списе предмета овога суда К-По2 37/2010, као и у пресуду под истим бројем.

Прочитано је решење Апелационог суда у Београду КЖ 1 По2 11/10 од 28.02.2011. године којим је укинута пресуда Вишег суда у Београду, Одељења за

ратне злочине К-ПО₂ 37/2010 од 01.10.2010. године; извештај из КЕ МУП Републике Српске, Управа криминалистичке полиције од 04.05.2011. године и МУП Р Србије, ПУ у Новом Саду од 15.04.2011. године; извештај Министарства правде Босне и Херцеговине број 13-04.3-1-ИП-И-ПЛ 5035/05-8 од 11.04.2011. године везано за потрагу за [REDACTED] [REDACTED] у циљу лишења слободе и екстрадиције, да је и даље на снази; поднесак МУП-а број 06/1204.4-1382/11 од 13.09.2011. године у вези пребивалишта и држављанског статуса опт. Кесар Душка; поднесак МУП-а број 06/1 204.4-1382/11 од 16.09.2011. године; поднесак МУП-а Републике Српске, СЈБ Приједор 08-1-10/02-1-Ку-196/94 од 14.09.2011. године везано за позорничке реоне; редне листе СЈБ Приједор за месец април, мај и јун 1994. године; поднесак МУП-а Републике Српске, ЦЈБ Бања Лука од 26.09.2009. године којим се извештава суд да не располажу са више података везано за станичну поделу СЈБ Приједор из периода марта 1994. године; поднесак СЈБ Приједор од 26.09.2011. године; поднесак МУП-а РС Дирекција полиције од 04.10.2011. године; поднесак Основног суда у Приједору од 06.10.2011. године, којим обавештавају суд да сведок [REDACTED] позив није примио и да због здравствених разлога фрактуре левог скочног зглоба не може се одазвати позиву суда; поднесак СО Приједор број 01-С/11 од 05.10.2011. године везано за план града Приједора; извештај Основног суда у Приједору број 077-0-Пом-11-000061 од 06.10.2011. године везано за уручење позива сведоцима [REDACTED] [REDACTED] и [REDACTED] [REDACTED], извештај Опште болнице у Приједору од 16.09.2011. године везано за спреченост сведока [REDACTED] [REDACTED] да приступи на главни претрес; службена белешка овога суда од 13.10.2011. године о телефонском разговору са секретаром Основног суда у Приједору, а у вези ближих података, адресе, за сведока [REDACTED] [REDACTED], извештај Скупштине општине Приједор – председника СО од 04.10.2011. године у прилогу кога је достављен план града Приједора из 1994. године; извештај СО Приједор од 17.10.2011. године у прилогу кога је достављена Одлука о измени Одлуке о именима улица и тргова СО Приједор број 01-023-31/93 од 25.03.1993. године и измењен назив улице Петра Прерадовића у улици Петра Петровића Његоша; извештај Основног суда у Приједору везано за уручење позива сведоцима [REDACTED] [REDACTED] и [REDACTED] [REDACTED], као и [REDACTED] [REDACTED] (у прилогу медицинска документација и то налаз и мишљење Дома здравља Приједор).

У доказном поступку суд је путем видеоконференцијске везе испитао сведоке и то: [REDACTED] [REDACTED] а, [REDACTED] [REDACTED] а и [REDACTED] [REDACTED] а. Обавио суочење између сведока [REDACTED] [REDACTED] а и [REDACTED] [REDACTED] а [REDACTED] [REDACTED] а.

Одредбом члана 14 Закона о организацији надлежности државних органа у поступку за ратне злочине, прописано је да ако није могуће обезбедити присуство сведока или оштећеног на главном претресу, њихово испитивање може се вршити путем видеоконференцијске везе.

Испитивање путем видеоконференцијске везе обављено је и на начин предвиђен одредбама Европске конвенције о међусобном пружању правне помоћи у кривичним стварима и Другог додатног протокола уз ову Конвенцију.

Сведок ██████████ испитан дана 20.04.1994. године од стране истражног судије Основног суда у Приједору наводи да је критичне вечери 33/31.03.1994. године био на дужности дежурног милиционера заједно са милиционером ██████████ и ██████████ и то на реону железничке станице. На дужност су дошли 30.03.1994. године око 22 сата. ██████████ је био од 10 до 15 минута и отишао је са ██████████ и ██████████. У јутарњим сатима 31.03.1994. године око 03,40 часова, дошао је ██████████, пробудио га и рекао да пође са њим до куће ██████████ јер се на том терену чула детонација. Са Кнежевићем је отишао до куће ██████████, чули су јаук и након тога су ушли у кућу. Рекли су им да су биле три детонације, а и било је видно да је била постављена експлозивна направа изнад прозора услед које је одваљен прозор са спољне стране, али нико од њих није био повређен осим ██████████ која је имала огреботине са леве стране главе. Питао је да ли има кога од укућана, а они су рекли да је на горњем делу куће једна избеглица. Отишао је да са њом обави разговор, а ██████████ је остао у кући. Када се вратио видео је да је подигнут кауч и постављен на прозор који је био разваљен од експлозије. Кренули су на њихов позорни реон и успут је видео Кесар Душка, ██████████ и ██████████ који су стајали наспрам куће ██████████ у дворишту испред једне куће. Пришао им је и питао их шта раде, они му ништа нису одговорили, али одмах је посумњао о чему се ради. Наишао је и ██████████ са њима је нешто разговарао, а рекао им је у смислу «да их не дирају док њих двојица не оду». Док су стајали са стражаром, на удаљености од око 100 метара чули су се пуцњи и одмах су се вратили. Дошли су поново у кућу породице ██████████ затекли мртве укућане.

Сведок ██████████ испитан дана 27.09.1994. године од стране судије Основног суда у Бања Луци у предмету К.289/94 мења исказ утолико што наводи да у одласку до куће ██████████ као и у повратку није видео ниједно лице. Том приликом био је у друштву само са ██████████. Након предочавања исказа од 20.04.1994. године, у делу где је тврдио да је видео Кесар Душка, ██████████ и ██████████ у повратку према полицијској станици, изјавио је да није тачан исказ који је дао пред истражним судијом.

Испитан на главном претресу дана 13.10.2005. године у Окружном суду у Бања Луци у предмету К.50/01, истакао је да није видео ниједно лице у близини куће породице ██████████.

Сведок Драган Гвозден испитан дана 22.08.2006. године од стране Окружног тужилаштва у Бања Луци, наводи да је по изласку из куће породице ██████████ приметио три сенке поред куће преко пута ██████████ куће, упутио се према тим сенкама и препознао ██████████ Драга, ██████████ и Кесара чије име није знао, а познавао га је из виђења. Био је резервни полицајац изразито висок и плав. Даље објашњава да је након што је зачуо рафале из аутоматског оружја из правца куће ██████████ и након што се поново вратио до куће са ██████████, затекао Кесара, ██████████ и ██████████ који су стајали испред улазних врата ██████████ куће. Истакао је да говори истину, да није видео ко је непосредно убио ова три лица, а да је исказ променио због великог притиска који

је осећао у себи јер је живео и радио са тим људима и није му било лако тада о томе свему причати.

Испитан дана 17.01.2008. године од стране Окружног тужилаштва у Бања Луци КТРЗ 1/06, наводи да је по изласку из куће [REDACTED] преко улице у дворишту суседне куће видео три силуете и препознао на удаљености око 5 метара [REDACTED] и [REDACTED] лице са презименом Кесар, резервног полицајца кога описује као високог, плавог. Објашњава да су се након пуцњаве он и [REDACTED] вратили у правцу [REDACTED] куће и уласком у двориште [REDACTED] куће видео је Кесара. Двориште је било осветљено тако да је могао добро да види и препозна Кесара. По уласку у [REDACTED] кућу где су се налазили лешеви затекао је [REDACTED] и [REDACTED] који су у том тренутку нешто тражили по кући.

Испитан од стране истражног судије Окружног суда у Београду Ки.В.3/08 дана 03.12.2008. године, објашњава да је при изласку из куће [REDACTED] када је кренуо са [REDACTED] приметио три особе које су се налазиле преко пута и препознао је [REDACTED] и [REDACTED] треће лице није препознао. Када је по други пут кренуо до куће [REDACTED] а након што су се чули рафали из правца те куће, у дворишту је видео Кесара, а сигуран је да код себе није имао дуго оружје, а да ли је имао пиштољ, није му познато. Са [REDACTED] је ушао у кућу. У кући је видео [REDACTED] и [REDACTED] који су претурали по стварима и видео је у кухињи тело [REDACTED] Окренуо се и изашао. У дворишту је још увек стајао Кесар, прошао је поред њега, ништа му није рекао и упутио се у правцу своје полицијске станице. Истакао је да му је најсвежије памћење било у време када је први пут дао исказ у суду у Приједору. Поводом овог догађаја био је више пута испитан и плашио се да њега не оптуже пошто је био у близини места извршења кривичног дела. Објаснио је да се говорило да је овај догађај резултат освете јер је претходно на бихаћком ратишту страдао већи број младих полицајаца.

Испитан путем видеоконференцијске везе дана 06.09.2010. године, сведок [REDACTED] објашњава да када је први пут са [REDACTED] изашао из куће [REDACTED], препознао је [REDACTED], [REDACTED] и Кесара. Након што је зачуо пуцњаву по други пут се вратио са [REDACTED] до куће [REDACTED] где је у дворишту затекао Кесара без оружја, а у кући је затекао [REDACTED] и [REDACTED] да претурају по стварима. Даље је навео да мисли да опт. Кесар Душко није извршио кривично дело које му је стављено на терет.

Истакао је да је Кесара познавао по презимену, а касније током поступка сазнао је и његово име. У судници је и препознао Кесар Душка и истакао да сада изгледа доста старије.

У поновљеном поступку на главном претресу дана 09.06.2011. године, поновио је да се критични догађај десио 1994. године и да је услед дугог временског периода немогуће све испричати у детаљима. Критичне ноћи радио је у ноћној смени са [REDACTED] и [REDACTED] на позорном реону железничке и аутобуске станице. [REDACTED] је отишао и вратио се у

станицу око 03 сата и позвао га да иду у интервенцију јер се чула пуцњава и бачена је бомба. Дошли су до куће [REDACTED], видели су да је одваљен прозор и чуо се јаук. Видели су [REDACTED] и његову жена која је била успаничена, а са њима је била још једна особа. Попричао је са укућанима. Са [REDACTED] је кренуо према «кексари» и преко пута куће [REDACTED] у дворишту је приметио Кесар Душка, [REDACTED] и [REDACTED]. Попричали су са њима и кренули према аутобуској станици. Успут је срео портира [REDACTED] на капији Фабрике «Мира», [REDACTED] му је пришао и док је прилазио чули су се рафали у кући [REDACTED]. [REDACTED] и он су се вратили до куће. У дворишту је видео Кесара без пушке. У кући [REDACTED] видео је [REDACTED]. Након тога са Кесаром је отишао на спрат куће где је живела избеглица [REDACTED]. Са њом је обавио разговор, умирио је. Објашњава да не може да се сети, да разграничи да ли је видео [REDACTED] док су оштећени били живи, али мисли да је видео након убиства оштећених и да је са њом тада причао у присуству Кесара, а да пре убиства није са њом причао него је само чуо од [REDACTED] да на спрату живи једна избеглица. Даље објашњава да је након тога са [REDACTED] отишао у станицу. Приликом суочења са сведоком [REDACTED] [REDACTED] остао је категоричан да је критичном приликом видео Кесар Душка, [REDACTED] и [REDACTED] (транскрипт аудио записа са главног претреса од 09.06.2011. године, стр.30/34). Први пут у свом исказу истакао је да је његова рођака [REDACTED] је становала у згради непосредно крај куће [REDACTED] између осталих лица видела и њега и питала га након три месеца «шта ћеш ти онде са оним кретенима» (транскрипт аудио записа 23-24/34 од 09.06.2011. године).

Сведок [REDACTED] испитан у претходном поступку у просторијама Окружног тужилаштва у Бања Луци у присуству истражног судије Окружног суда у Београду дана 29.05.2009. године, путем видеоконференцијске везе на главном претресу дана 18.05.2010. и у поновљеном поступку на главном претресу дана 09.06.2011. године навео је да је 1994. године био активни полицајац у Приједору. Критичним догађајима марта 1994. године, претходила је сахрана неколико полицајаца који су страдали на бихаћком ратишту. На сахрани погинулим полицајцима старешине су читале говор у коме је било назнака да ће се нешто десити у Приједору и да муслиманско становништво чекају кржаве ноћи.

Објашњава да је критичне ноћи 30/31. март радио трећу смену од 22 до 06 ујутру наредног дана. Смену је преузео од [REDACTED] на аутобуској станици. Обављао је дужност вође патроле у којој су били [REDACTED] и [REDACTED]. Био је задужен за реон 1 који је обухватао железничку и аутобуску станицу као и реон где се налазила кућа породице [REDACTED]. Након преузимања смене заједно са [REDACTED] и [REDACTED] отишао је до канцеларије где су боравили. Негде око 23,00 сата чуле су се експлозије по граду, па пошто те вечери није добио моторолу речено му је да ради комуникације користи стабилни телефон. Негде око 03,00 сата чуле су се експлозије у врло кратком временском интервалу. Он и [REDACTED] су се упутили у правцу «кексаре», односно у правцу одакле су се чуле детонације. Портир фабрике им је рекао да су се експлозије чуле из правца куће [REDACTED].

која је од тог места удаљена 50 метара. Кренули су ка кући [REDACTED] и одатле су се чули повици «упомоћ». Испред куће их је дочекао [REDACTED]. Са [REDACTED] Драганом ушао је у кућу, [REDACTED] је рекао да је неко бацио бомбу па су изашли испред куће да им покаже где је пала једна бомба а затим и у кратком временском интервалу и друга. Након тога замолио га је да телефоном позове шефа смене, међутим [REDACTED] му је рекао да му је искључен телефон. Како је прозор у тој просторији био оштећен због експлозије, [REDACTED] их је замолио да му помогну да стави улошке од кревета на прозоре, да би се заштитили. У просторији са [REDACTED] биле су и две жене, његова супруга и свастика. Рекли су му да су прво бачене две експлозивне направе у двориште и да су чули некога испод прозора. Експлозија је повредила једну од жена у пределу лакта, али је повреда била мала у виду огреботине.

Након тога изашли су испред куће и питали [REDACTED] да ли има некога на спрату, а он им је рекао да у поткровљу станује породица [REDACTED]. [REDACTED] је отишао у поткровље да види да ли је горе све уреду и да ли има повређених. Чуо је да се јавила нека жена и рекла да нема никаквих проблема. Објаснио је да када су завршили разговор са [REDACTED] Душком, [REDACTED] и он су коментарисали да су видели више сенки. Дошли су до «кексаре», разговарали су са портиром и након 5 минута зачули су дуг рафал и вратили се да виде шта се дешава. Враћају се осветљеном улицом, долазе до капије [REDACTED], зову га и нико се не јавља. Улазна врата била су притворена, одгурнуо их је, ушао у просторију и видео мртвог [REDACTED]. Иза њега са десне стране приметио је женску особу која је лежала непомично. Било му је чудно јер није видео трећу особу те је направио један искорак унутра и са леве стране била је једна просторија где је у штоку врата приметио и ту трећу особу како лежи у неправилном положају. Визуелним прегледом приметио је да се не мичу и да има крви и да се ради о убиству. Одатле се упућују одмах на аутобуску и железничку станицу у своју канцеларију и обавештавају шефа смене. Познаје [REDACTED] Душковић, [REDACTED] и Кесара. Они су радили у истој станици полиције. Кесар Душко имао је надимак «[REDACTED]», а познавао је и његовог оца.

Иако му је приликом суочења на главном претресу од 09.06.2011. године сведок [REDACTED] Драган рекао да су те вечери приликом одласка са интервенције, а и након повратка код куће [REDACTED] видели [REDACTED] Душковић, [REDACTED] Кристијана Драгана и Кесар Душка, сведок [REDACTED] је остао при својим тврдњама те више пута приликом суочења поновио «није тачно да сам ја видео те људе те вечери и да сам са њима разговарао. Ту вече нисам никога видео» (транскрипт аудио записа са главног претреса од 09.06.2011. године, стр. 30/34).

Сведок [REDACTED] Душковић [REDACTED] испитан у претходном поступку у просторијама Окружног тужилаштва у Бања Луци у присуству истражног судије Окружног суда у Београду дана 29.05.2009. године и на главном претресу дана 18.05.2010. године, навео је да је први напад на Приједор био 1992. године када су кренуле паравојне снаге Муслимана. Крајем 1993. године и почетком 1994. године група припадника полиције са командантом Парашом је отишла у Бихаћ и на том ратишту је страдало дванаест полицајаца.

У критичном периоду припадао је полицијској станици број 1 у Приједору. Реон који је он покривао обухватао је и кућу Ризвић Душка. Критичног дана обављао је дужност у другој смени у времену од 14 до 22 часа. У 22 часа дужност је предао Кнежевић Радославу из Приједора, а са њим у наставку те смене су били Гвозден Драган и Душка. Након предаје смене отишао је у полицијску станицу ради предаје извештаја, а потом је отишао кући. Иначе, те ноћи чуо је пуцњаву, а сутрадан је чуо да је нека група дошла и извршила убиства.

Душка је познавао као аутомеханичара. Кесар Душка није познавао, први пут га је упознао када је изашао из притвора 1994. године.

Након што му је предочен исказ сведока Гвозден Драгана испитаног од стране истражног судије у Београду дана 03.12.2008. године, у делу где наводи да га је препознао критичне ноћи код куће Ризвић, био је изричит да није тачно.

Сведок Душка испитан пред Основним судом у Приједору Ки 47/94 од 19.04.1994 године, пред Окружним тужилаштвом Бањалука Кт рз 1/06 од 23.08.2006 године и 17.01.2008 године, од стране истражног судије Окружног суда у Београду – Већа за ратне злочине Ки.В.3/08 од 23.3.2009 године, као и на главном претресу дана 19.04.2010. године где је истакао је да му је поводом критичног догађаја свежије памћење било када је давао исказ након догађаја, и да су аутентичнији искази дати на записнику ближи догађају. Навео је да је тих дана 1994. године, страдала једна њихова група полицајаца на ратишту. Те критичне ноћи је било више детонација односно било је хаотичније него иначе. Резервни полицајац је био од 1992. године и налазио се у полицијској станици Приједор 1 и то на пункту на аутобуској станици где су имали канцеларију.

Критичне вечери био је на дужности заједно са милиционером Драган и Кнежевић Радослав у трећој смени у временском периоду од 22 часа до 06 часова. Смену су преузели од Радослава Драган на аутобуској станици у 22 часа. Душка је одмах након преузимања смене отишао са Драган и Радославом Драган, а не сећа се да ли је те ноћи са њима био Кесар Душко звани «Жељко». Кнежевић се није враћао у полицијску станицу све до пред детонацију коју је осетио око 03,00 сата на његовом реону, а где се налазила и кућа Ризвић. Након детонације која је била снажна Радослав и Гвозден Драган отишли су одмах на интервенцију, а он је остао у службеним просторијама. Када су се вратили испричали су му да је детонација била код куће Ризвић и да су разговарали са породицом Ризвић. Даље су му испричали када су пошли према дежурној канцеларији да су чули рафале и поново се вратили до куће Ризвић и установили да је породица Ризвић убијена.

Сведок Душка испитана пред Окружним тужилаштвом у Бања Луци КТРЗ 1/06 дана 14.04.2008. године и 29.05.2009. године, те на главном претресу дана 19.04.2010. године, чији је исказ уз сагласност странака прочитан на главном претресу 10.11.2011. године, наводи да је критичне ноћи 30/31. март 1994. године негде између 03,00 и 04,00 часа почела пуцњава. У једном

тренутку чула је експлозију и предпоставила је да је бачена бомба пред кућу, а након десет минута зачула је још једну детонацију која је била сасвим близу односно испод прозора дневног боравка породице ██████████ у приземљу, након чега је зачула вриску укућана. Убрзо потом неко јој је закуцао на врата. Отворила је и видела ██████████ и једног полицајца у плавој полицијској униформи који јој је тражио исправе. Кренула је за њима према приземљу да би видела да ли је неко повређен. Током силаска низ степенице видела је једно лице у војничкој зеленој униформи, који је стајао унутар ██████████ дворишта, па се вратила у њен део стана у поткровљу куће. То није био онај исти мушкарац који ју је легитимисао. Зачула је одмах пар краћих рафала који су допирали из унутрашњости куће и краћу вриску која се зачула током пуцњаве. Када је други пут покушала да се спусти у кућу видела је само једног полицајца како стоји на капији ██████████ оградe. Дан или два након овог догађаја код ње су дошли представници МУП-а из Бања Луке који су је саслушавали.

Сведок ██████████ звани ██████████ испитан пред Окружним тужилаштвом Бања Лука КТ РЗ 1/06 од 25.01.2008 године, пред истражним судијом Окружног суда у Београду Ки.в. 3/08 од 23.03.2009. године као и на главном претресу од 19.04.2010. године, чији искази су на сагласан предлог странака прочитани на главном претресу дана 10.11.2011. године, навео је да је критичне ноћи радио у Творници кекса ██████████ у трећој смени и налазио се у портирници. Око три сата ујутру осетио је јаку експлозију и чуо детонацију. Са реона аутобуске станице где је био смештен пункт полиције пришла су му два полицајца и саопштио им је да је чуо експлозију. У току њиховог разговора зачула су се и запомагања. Ова два полицајца су отишла у том правцу. Након протека пет до десет минута ови полицајци су се поново вратили. Прво је дошао један од те двојице полицајаца, рекао му да се зове ██████████ и обратио му се речима «запамти да сам с тобом у друштву, да ме данас-сутра неко не би за нешто оптужио». Непосредно по доласку ██████████, дошао је и полицајац ██████████, кога му је представио ██████████. Није прошло можда ни минут по пристизању тог другог полицајца, из правца одакле су допирала запомагања чула се рафална паљба, тачније чуло се пар рафала и та два полицајца су кренула у том правцу. Сутрадан је чуо да су убијена нека лица у кући ██████████.

Сведок ██████████ Б█████████ испитан на главном претресу од 06.09.2010. године, а чији исказ је уз сагласност странака прочитан на главном претресу 10.11.2011. године, навео је да је 1994. године био начелник Станице јавне безбедности у Приједору. Наиме, пре критичног догађаја негде око 28, 29. или 30. марта организована је сахрана више полицајаца погинулих на бихаћком ратишту. У циљу предострожности организовано је више састанака ради спречавања нереда и било чега што не би било добро за грађане Приједора, а и њих као раднике полиције. Међутим и поред тих састанака десила су се убиства. За убиство породице ██████████ сазнао је од дежурних полицајаца јер су свако јутро они били у обавези да достављају депеше о дешавањима на терену од претходног дана. Душко Кесар је 1994. године радио као резервни полицајац у станици полиције Приједор I. Звали су га ██████████.

Сведок ██████████ испитан на главном претресу 06.09.2010. године, чији исказ је уз сагласност странака прочитан на главном претресу 10.11.2011. године, навео је да је 1994. године био командир полицијске станице Приједор I, а начелник је био ██████████. У критично време је страдало осам полицајаца на бихаћком ратишту због чега су били учестали догађаји слични оном који је предмет оптужбе. Појачали су број дежурстава на пунктовима и држали су састанке са полицајцима.

Што се тиче организације рада полиције, објашњава да су постојали дневни распореди које је правио његов помоћник. За Кесар Душка зна да је радио у дежурној служби а после је пребачен на реон па је радио као позорник, али не може да се сети тачно у ком периоду. За страдање породице ██████████ је упознат кроз извештај службе, јер је криминалистичка служба вршила увиђај, а полиција је била на лицу места и обезбеђивала.

Сведок ██████████ испитан на главном претресу 13.10.2011. године, навео је да су 29.04.1992. године преузети сви већи објекти у граду од Муслимана и то СУП, општина, СДК. Након 10-так дана уследио је напад на Приједор где је погинуло доста полицајаца. Од фебруара, марта месеца 1994. године радио је са Кесар Душком и ██████████ који је био вођа смене. Тада су покривали други реон који је обухватао хотел «Приједор» до моста према Санском Мосту и до зелене пијаце на Пећанима. Радили су по сменама и по распореду који је сачињавао командир или заменик командира станице. Иначе није се радило увек на истом реону. У том периоду обзиром да је било ратно стање у једној смени је било 3 до 4 полицајца. Није било раздвајања, а уколико је неко хтео да оде на 10-15 минута, то се морало јавити дежурној служби. Када је ██████████ отишао на боловање остали су Кесар Душко и он. Највише времена су проводили у хотелу «Приједор», а повремено су обилазили реон. Са Кесаром је радио два до три месеца пре тих догађања, а након тога још једно 10 до 15 дана када је Кесар отишао на неко такмичење у Црну Гору и није се вратио, остао је у Београду. Објаснио је да је у критичном периоду била сахрана полицајаца који су погинули на бихаћком ратишту. Не може да се сети да ли је радио у ноћи 30/31. март 1994. године, али ако јесте о томе мора да постоји неки траг. Даље је објаснио да се кућа породице ██████████ отприлике налазила на супротној страни од хотела «Приједор» и то у близини аутобуске станице, на једно 2 до 3 километра, иза «кексаре». Први пут је чуо да су ██████████ убијени тек након 2 месеца односно онда када су почеле истраге.

Сведок ██████████ испитан на главном претресу од 13.10.2011. године навео је да био резервни полицајац од 1992. године, када су и почели сукоби који су трајали до 1996. године. Прво је био на реону Приједор 2, а затим је пребачен у реон Центар где је дежурао на реону хотел «Балкан», Пећани и Индустријска зона. Мисли да је то други реон. У групи их је било по тројица на једном реону, али се дешавало да их буде и по двојица. Није било више патрола, него само једна. По правилу када су дежурали били су наоружани, задуживали су аутоматске пушке, а пиштоље је носио само онај ко је имао. И он је конкретно задужио аутоматску пушку, а бомбе није имао. Носио је плаву, полицијску униформу, али нису сви полицајци имали плаву полицијску

униформу, било је и СМБ униформи. Док су дежурали на реону вођа смене је увек имао моторолу. Са Кесар Душком никада није био дежуран, нити је икада са њим био на истом реону.

Сведок **Бранка Мирјана** испитана на главном претресу 10.11.2011. године, наводи да је 1994. године живела у ул. **Метра Церадовића** у броју **13** а да се предметни догађај десио у кући поред у улици **Метра Церадовића** број **13**. Објашњава да се кућа породице **Ванчић** налази на истој страни, на једно два до три метра од њене куће. Слабо је познавала ту породицу јер се доселила 1991. године. Те ноћи, не може да се сети када је легла, али је из сна пробудило неко пуцање, нека експлозија, због чега се уплашила и умала. Хтела је да позове своју сестру, али телефон је био искључен. Мисли да није било ни струје. Чула је и рафале, а затим и једног човека који дозива «**Бучко** или **Ђукић**». Док се све то дешавало није излазила на прозор, а ниједан од њених прозора у кући не гледа на двориште куће породице **Ванчић**. Такође је навела да постоји једна светиљка управо код «кексаре», међутим светлост не може да обасја део испред њене куће нити испред куће породице **Ванчић**. **Ванчић** брат има кућу такође у истој улици, али се она налази на истој страни као и **Ванчић** и њена кућа. **Бранка Мирјана** је брат од стрица и никада након овога догађаја није причала са њим о том догађају. Сведоку је предочено да је **Бранка Мирјана** дана 08.06.2010. године навео да га је управо она видела и питала «Дадо шта ћеш ти оно вече са оним кретенима». Сведок је одговорила да њега није видела и да то вече никога није видела (транскрипт аудио записа са главног претреса од 10.11.2011. године, стр.6-7/42).

Сведок **Бранка Мирјана** испитан на главном претресу 10.11.2011. године и пред Окружним судом у Бања Луци дана 08.11.2005. године у предмету К.50/01, навео је да је 1994. године био истражни судија Окружног суда у Приједору. Што се тиче околности под којима су саслушавани окривљени између осталог и **Кридија Драшка** и **Ванчић Драшко** наводи да су након привођења почели проблеми, у смислу притисака од стране родбине и пријатеља који су код њега долазили и у канцеларију због чега је и тражио да се изврши делегација њиховог Основног суда, и да суди суд у Бања Луци. Када је он дошао на саслушање окривљених у Окружни затвор у Бања Луци, били су присутни бранилац, тужилац и заменик тужиоца, а он је позвао још једног колегу судију да би се саслушање окривљених што пре завршило. Такође наводи да је бранилац могао присуствовати сваком испитивању без проблема јер док њему приводе једног окривљеног његов колега је већ саслушао другог. Објаснио је да је присуство браниоца било обавезно, окривљени су поучени о својим правима, гласно се диктирао записник и потписивао се одмах након саслушања. Иначе сви који су констатовани у записнику о саслушању окривљених, су и били присутни спроведеним истражним радњама. У случају да је приметио било какве повреде код окривљених, констатовало би се у записнику, као и евентуално малтретирање окривљених од стране полиције. Могуће да је било пропуста у смислу да није констатовано време када је завршено испитивање окривљених. Сећа се да је саслушавао **Кридија Драшка** и **Ванчић Драшко** му је остало у сећању из разлога што је **Кридија** био возач **С** **Драшко** који је у то време био

начелник Секретеријата унутрашњих послова Приједора, а Гадаковић Д се сећа јер је у то време признао дело.

Сведоку је предочен исказ К [ ] Д [ ] дат на главном претресу дана 27.09.1994. године где је навео «да након што су нас испитали нама је речено пре потписивања записника да изађемо вани, после смо позвани унутра сви заједно и од нас је затражено да потпишемо записник». На овакво предочавање сведок је одговорио да је то вероватно његова одбрана, да то није истина и да је урађено онако како стоји у записницима. Наводи да је за Кесар Душком расписао потерницу јер се није одазвао на позив суда. Када је сведоку предочено да је опт. Кесар Душко у својој одбрани навео да је он све време био ту, односно да није био ту неких 15-20 дана, сведок је био изричит да је постојао разлог за расписивање потернице. Такође наводи да је он ишао на увиђај, али се не саћа појединости, само зна да је у кући био хаос и да је све било разбацано.

[ ] [ ] испитан од стране истражног судије Основног суда у Приједору дана 15.04.1994. године у својству окривљеног, навео је да их је погодила погибија милиционера МУП-а РС на бихаћком ратишту и да су се после сахране договорили Кесар, Гадаковић, [ ] и он да «испрепадају муслимане». Дуго су се двоумили и тешко за то одлучили али њихова намера није била да их убију. Око 22,30 по договору нашли су се на железничкој станици у Приједору. [ ] је радио другу смену а [ ], Кесар и он трећу, па им се [ ] по договору придружио. Одатле су кренули кроз град до задњих муслиманских кућа у правцу улице М. Суљановића. Не зна ко је предложио да иду баш тамо и све је то спонтано ишло. Дошли су до једне куће при чему је он остао на асфалту а остала тројица су ушла у двориште, те су се потом брзо и вратили од те куће рекавши да је у кући мртав човек. Кесар је провалио у неку другу кућу поред куће [ ] и бацио бомбу, при чему је у ту кућу ушао и [ ], те се чуо пуцањ. Кесар је говорио да је тај Муслиман њему псовао српску мајку и да га је нападао неким колцем, те да је то и био разлог зашто су кренули у том правцу. Одатле су се вратили кроз град и дошли су на железничку станицу на позорни реон где ради [ ]. Мислили су да се разиђу, и [ ] је остао на станици да ради, а [ ] је испричао да је [ ] био у логору, да има пушку и одлучили су да га испрепадају да се исели. Када су дошли до његове куће бацио је ручну бомбу на прозор али се она одбила од ролетне и пала. Тада је Кесар бацио другу бомбу у двориште куће [ ]. Нико се није јављао те је на прозор наспрам улазних врата ставио експлозив. Када је експлодирало, чуло се запомагање и дозивање упомоћ. Неко је викао «помагајте браћо Срби». Пришао је и видео је да је експлозив развалио део испод прозора. Склонили су се и тада је дошао [ ] још са једним момком у «интервенцију». Када су они отишли [ ] је узео од њега аутоматску пушку, прескочио је ограду, ушао у кућу и тада су се чули рафали. у повратку вратио му је пушку и одатле су отишли својим кућама.

Међутим на главном претресу пред Основним судом у Бања Луци од 27.09.1994. године негирао је исказ који је дао у истрази Основног суда у Приједору. Истакао је да од стране истражног судије није упозорен на своја права, те и на право да узме браниоца. Након што је саслушан речено им је да

изађу, а после су позвани унутра да потпишу записник. Навео је да му је после саопштено да је његов бранилац по службеној дужности адв. [Име] [Презиме] Истражни судија му није прочитао записник, а није му ни понуђено да га може прочитати.

И на главном претресу пред Окружним судом у Бања Луци од 21.09.2005. године је такође негирао исказ дат пред истражним судијом Основног суда у Приједору дана 15.04.1994. године. Објаснио је да су му неки инспектори МУП-а који су били присутни приликом саслушања код истражног судије рекли да ће ако призна дело за 15 дана бити кући. Након предоченог записника из истраге од 15.04.1994. године, [Име] [Презиме] је навео да је више сигуран да је његов потпис, него да није. Након што му је предочено да је изнад потписа констатовано да на записник нема примедби, да је слушао његово диктирање, [Име] [Презиме] је изјавио да он није слушао гласно диктирање записника.

Такође му је предочен исказ са записника од 15.04.1994. године, у делу везано за догађај код куће [Име] [Презиме], међутим [Име] [Презиме] је изјавио да све што је наведено у том записнику није тачно, да је од стране инспектора био принуђен да напише такву изјаву, и да је он писао оно што му је тај инспектор говорио.

Истакао је да се радило о периоду након погибије бораца на бихаћком ратишту 1994. године. Управо тих вечери око 30. марта 1994. године, су се учестало чуле детонације по граду. Критичне вечери је био у смени са [Име] [Презиме] и [Име] [Презиме] и од њих се није удаљавао. Налазио се на служби у реону који се звао «сански део» у Приједору, а то је иначе други или трећи део. Дужио је аутоматску пушку, а имао је и свој лични пиштољ који је иначе носио у патроли, мисли да се радило о 7,65 «Барандели», али када је ишао у патролу није носио никакаву бомбу.

Није познавао породицу [Име] [Презиме]. Касније је сазнао где су они становали. Кесар Душка не познаје. Познаје [Име] [Презиме], [Име] [Презиме] и [Име] [Презиме]. [Име] [Презиме] није био са њим јер је он био задужен за реон у близини железничке станице који је од његовог реона био удаљен око 3 километра.

Из решења истражног судије Основног суда у Приједору број Ки.47/94 од 15.04.1994. године утврђено је да је против [Име] [Презиме], [Име] [Презиме], [Име] [Презиме], [Име] [Презиме] и Кесар Душка одређено спровођење истраге због основане сумње да су извршили кривично дело убиства из члана 36 став 2 тачка 6 КЗ РС и истовремено је окривљенима одређен притвор у трајању од месец дана на основу одредбе члана 191 став 1 ЗКП.

Из наредбе истражног судије Основног суда у Приједору број Ки.47/94 од 05.05.1994. године утврђено је да је за окр. Кесар Душком званом [Име] [Презиме] издата потерница, и да се после проналажења, окривљени спроведе у Основни суд у Приједору, а да ће потерницу распистати Центар служби безбједности Приједор.

Из решења истражног судије Основног суда у Приједору Ки.47/94 од 05.05.1994. године утврђено је да је прекинута истрага у кривичном предмету против окр.Кесар Душка звани «[REDACTED]» због кривичног дела убиства из члана 36 став 2 тачка 6 КЗ РС.

Из пресуде Основног суда у Бања Луци број К.289/94 од 04.10.1994. године, утврђено је да су ослобођени од оптужбе на основу члана 350 тачка 3 ЗКП-а и то [REDACTED] и [REDACTED] да су починили кривично дело тешке крађе из члана 148 став 1 тачка 1 КЗ РС - посебни део, а опт. [REDACTED] и [REDACTED] да су починили кривично дело убиства из члана 36 став 2 тачка 6 КЗ РС – посебни део, а у вези са чланом 48 КЗ РС – општи део.

Из решења Вишег суда у Бања Луци број Кж-212-95 од 26.03.1996. године, утврђено је да је укинута пресуда Основног суда у Бања Луци број К.289/94 од 04.10.1995. године и предмет враћен првостепеном суду на поновно суђење.

Из списка предмета Окружног суда у Бања Луци К.50/01 утврђено је да је на главном претресу од 08.11.2005. године, заступник оптужбе прецизирао оптужницу и правно квалификовао тако што је оптуженима ставио на терет да су као саизвршиоци извршили кривично дело ратни злочин против цивилног становништва из члана 142 став 1 у вези члана 22 КЗ Републике Српске.

Из правноснажне пресуде Окружног суда у Бања Луци број К.50/01 од 17.11.2005. године, произилази да су опт. [REDACTED], опт. [REDACTED] и опт. [REDACTED] у временском периоду од 29.03. до 31.03.1994. године у Приједору, за време оружаних сукоба у БиХ, као припадници резервног састава полиције заједно са Кесар Душком (који је у бекству) на основу заједничког договора «да иду убити Муслимане», носећи са собом ватрено оружје прво дошли до куће оштећених [REDACTED] и [REDACTED] у улици [REDACTED] Обштина број [REDACTED] најући да се ради о лицима несрпске националности који нису војно ангажовани, противно члану 3 став 1 тачка 1 под а) IV Женевске конвенције о заштити грађанских лица за време рата од 12. августа 1949. године, а посебно противно члану 4 став 2 тачка а) Допунског протокола уз Женевске конвенције од 12. августа 1949. године о заштити жртава немеђународних оружаних сукоба (Протокол II), усвојеног у Женеви 10. јула 1977. године, распоредили се тако да су оптужени [REDACTED] и [REDACTED] чували стражу док су оптужени [REDACTED] и Кесар Душко насилно отворили улазна врата куће, па након што је Кесар Душко бацио ручну бомбу у просторије куће њих двојица ушли у кућу, затекавши [REDACTED] и [REDACTED] који су већ од бачене бомбе задобили повреде по целом телу, при чему су им пуцали из пиштоља по један метак у главу, стим да је опт. Радаковић Драго пуцао у главу [REDACTED] од којих повреда је обоје подлегло, да би затим ноћу 30/31.03.1994. године у Приједору, ул. [REDACTED] Обштина [REDACTED] носећи са собом ватрено оружје заједно са Кесар Душком дошли до куће [REDACTED], те након што су се распоредили тако да су оптужени [REDACTED], [REDACTED] [REDACTED] и [REDACTED] чували стражу, док је Кесар Душко ушао у

унутрашње просторије куће и затекавши оштећеног [REDACTED] лишио га живота испаливши му из пиштоља један метак у пределу главе наневши му повреде у виду прострелне ране од којих повреда је тренутно наступила смрт, да би потом те исте ноћи 30/31.03.1994. године, након што је [REDACTED] [REDACTED] дошла да обавља послове дежурства у ПС Приједор, остали оптужени и то Радаковић Драго и Кривић Драго заједно са Кесар Душком отишли до куће [REDACTED] Душка у ул. [REDACTED] бр. 29 посећи са собом ватрено и хладно оружје, а на основу претходног заједничког договора да лише живота укућане, дошли пред кућу, а потом опт. [REDACTED] Драго и опт. Кесар Душко бацили по ручну бомбу на ту кућу, а након експлозије опт. [REDACTED] Драго поставио пластични експлозив на прозор куће, те су се након снажне експлозије они повукли до суседне куће, да би потом опт. [REDACTED] Радаковић са [REDACTED] Драго дошао до куће [REDACTED] у интервенцију ради претходне експлозије, при чему су затекли укућане узнемирене али живе, а након изласка из куће опт. [REDACTED] Радаковић видевши остале оптужене пришао им говорећи да не дирају укућане док њих двојица не оду, пропуштајући тако да изврши своју дужност пријављивања оптужених, након чега су поменута тројица ушли у унутрашњост просторије куће и лишили живота [REDACTED] Драго, [REDACTED] Драго и Милошевић Драго, наневши им вишеструке фрактура лобањских костију ударцима тупо тврдом предметом, а [REDACTED] Драго већу резну рану у пределу врата, [REDACTED] Радаковић цероконтузну рану у пределу десне стране грудне кости величине мушке шаке и [REDACTED] Драго мању лацероконтузну рану испод десне кључне кости, од којих повреда су тренутно подлегли. Дакле, као саизвршиоци кршећи правила Међународног права за време оружаног сукоба, оптужени Радаковић Драго и Кривић Драго лишили живота шест цивилних лица, од чега заједно са њима опт. [REDACTED] Радаковић лишио живота три лица, чиме су као саизвршиоци извршили кривично дело ратни злочин против цивилног становништва из члана 142 став 1 а у вези члана 22 Кривичног закона Републике Српске – општи део, па су осуђени и то: опт. [REDACTED] Драго опт. [REDACTED] Драго на казну затвора у трајању од по 20 година, а опт. [REDACTED] Радаковић на казну затвора у трајању од 15 година. Наведена пресуда је у односу на опт. Радаковић Драго и Кривић Драго потврђена пресудом Врховног суда Републике Српске 118-0-Кж-06-000-018 од 18.04.2006. године, а у односу на опт. [REDACTED] Радаковић преиначена на казну затвора у трајању од 10 година.

Окружно тужилаштво Бања Лука КТРЗ 1/06 дана 25.08.2006. године на основу члана 43 и 216 ЗКП-а издало је наредбу о спровођењу истраге против Кесар Душка звани «[REDACTED]» да је као саизвршилац заједно са [REDACTED] Драго, [REDACTED] Драго и [REDACTED] Радаковић починио кривично дело ратни злочин против цивилног становништва из члана 142 став 1 у вези са чланом 22 КЗ Републике Српске – општи део.

Решењем Окружног суда у Бања Луци број 011-0-Кпп-06-000-099 од 28.08.2006. године, према осумњиченом Кесар Душку одређен је притвор у трајању од једног месеца, а који ће трајати од дана лишења слободе због постојања основане сумње да је као саизвршилац починио кривично дело ратни злочин против цивилног становништва из члана 142 став 1 у вези са чланом 22 КЗ Републике Српске.

Наредбом Окружног суда у Бања Луци број 011-0-Кпп-06-00099 од 28.08.2006. године, наређено је расписивање међународне потернице за осумњиченим Кесар Душком званим «~~_____~~».

Из извештаја из КЕ МУП РС, ПУ Нови Сад број 235-2/1065 од 15.04.2011. године суд је утврдио да опт. Душко Кесар ~~_____~~.

Након свестране и брижљиве оцене изведених доказа засебно и у међусобној вези једног доказа са другим и у вези са одбраном опт. Душка Кесара, поступајући и по примедбама Апелационог суда КЖ 1 По2 11/10 од 28.02.2011. године, а по слободном судијском уверењу у смислу члана 18 и 352 ЗКП-а, суд је на несумњив начин утврдио да је оптужени Душко Кесар у време, на месту и на начин ближе описан у изреци пресуде извршио кривично дело ратни злочин против цивилног становништва из члана 142 став 1 КЗ СРЈ у саизвршилаштву у вези члана 22 КЗ СРЈ.

Суд је оценио и прихватио исказе сведока ~~_____~~ дате у истрази Основног суда у Приједору дана 20.04.1994. године, код Окружног тужилаштва у Бања Луци 22.08.2006. године и 17.01.2008. године, са главног претреса дана 06.09.2010. године, као и са поновљеног главног претреса 09.06.2011. године, као убедљиве, логичне и истините а у погледу чињеница и околности: да је критичне ноћи заједно са ~~_____~~ отишао до куће ~~_____~~ због детонације и експлозије које су се чуле из правца те куће, да су им укућани рекли да су биле три детонације, да је и било видно да је била постављена експлозивна направа изнад прозора куће, да су враћајући се са интервенције, он и ~~_____~~ према позорном реону на аутобуску станицу видели ~~_____~~ са Кесар Душком како стоје преко пута куће ~~_____~~ у дворишту испред једне куће, да им је пришао и питао их шта раде, да му они ништа нису одговорили, а посумњао је о чему се ради, да им се ~~_____~~ обратио у смислу «да их не дирају док њих двојица не оду», након чега су њих двојица отишли, да су на око 50 до 100 метара удаљености од куће ~~_____~~ стајали са портиром «кексаре» ~~_____~~ потом су се зачули рафали и када су се вратили до куће ~~_____~~ у дворишту затекли Кесара, а у кући ~~_____~~ као и убијене ~~_____~~ и ~~_____~~.

Исказе сведока ~~_____~~ а који су дати код Основног суда у Бања Луци 27.09.1994. године и код Окружног суда у Бања Луци 13.10.2005. године, у вези чињенице да критичне вечери није видео опт. Кесар Душка и сада осуђене ~~_____~~ на критичном месту, као и његов исказ дат истражном судији Окружног суда у Београду дана 03.12.2008. године, у делу где наводи да је при првој интервенцији препознао ~~_____~~ и ~~_____~~ а да треће лице није препознао, суд није прихватио обзиром да су наведени искази у том делу противуречни осталим изведеним доказима пре свега његовим напред цитираним исказима где је изричито тврдио да је при првој интервенцији препознао Кесара, а и поткрепљен је у битном сагласним делом исказа ~~_____~~ од 15.04.1994. године, који је тврдио да је

критичном приликом са њим и [REDACTED] био управо и опт. Душко Кесар, а који део исказа је суд прихватио као убедљив и истинит, због чега су по оцени суда искази [REDACTED] од 27.09.1994. године, од 13.10.2005. године, као и део исказа од 03.12.2008. године, срачунати да помогну оптуженима у избегавању кривичне одговорности.

Надаље, суд је прихватио исказе сведока [REDACTED] испитаног дана 22.08.2006. године од стране Окружног тужилаштва у Бања Луци и 17.01.2008. године, те код истражног судије Окружног суда у Београду дана 03.12.2008. године, са главног претреса путем видеоконференцијске везе дана 06.09.2010. године и са поновљеног главног претреса 09.06.2011. године, у делу где је доследно тврдио да је након пуцњаве, када се по други пут вратио са [REDACTED] до куће [REDACTED] испред куће у дворишту видео Кесар Душка јер су исти јасни, логични, уверљиви и доследни. Стоји чињеница да сведок [REDACTED] [REDACTED] да је први пут испитан од стране истражног судије Основног суда у Приједору дана 20.04.1994. године о томе није говорио, али је суд прихватио као логично објашњење сведока у истрази Окружног суда у Београду дана 03.12.2008. године где је истакао да о овим чињеницама приликом давања исказа 20.04.1994. године није говорио јер је тада описао догађај у једном кратком исказу. Суд налази и да се током кривичног поступка сведоку могу поставити и питања различита од оних у претходним испитивањима и да се сведок може сетити додатних детаља и допунити исказ када се о томе конкретно упита.

Стим у вези сведок [REDACTED] дао је и аутентичан и детаљан опис опт. Душка Кесара за кога је тврдио да га познаје из виђења, да је резервни полицајац, да је изразито висок и плав и да га је знао по презимену Кесар, те је на прецизан и ничим у сумњу доведен начин указао да је Душко Кесар био присутан на критичном месту, а и са сигурношћу га је препознао у судници.

Исказ сведока [REDACTED] у делу где је навео да мисли да опт. Кесар Душко није ни извршио кривично дело које му је стављено на терет, суд није узимао у обзир јер су то лични ставови и лична убеђења сведока.

Чињеница је да се сведок [REDACTED] у погледу мање важних детаља изјашњавао различито, посебно у погледу одласка критичном приликом код [REDACTED] да ли је отишао сам или са опт. Кесар Душком, али су те разлике по мишљењу суда разумљиве с обзиром на протек времена од критичног догађаја од 17 година, те интервала давања исказа од по неколико месеци и година. Суд сматра да протек времена од 17 година свакако доводи до тога да сећање бледи, да се многи детаљи догађаја заборављају, па се не може очекивати да се сваки пут исприча идентична прича, што би у том случају довело у сумњу такав исказ, као да је сведок припреман. С друге стране, због неподударности око неких детаља не може се обезвредити сведочење сведока [REDACTED] и посумњати у поузданост и искреност његовог исказа, тим пре што се у битним и кључним чињеницама изјашњавао доследно описујући догађај онако како је запамтио да се одиграо, које чињенице са другим изведеним доказима чине логичну целину.

Коначно, суд је ценио и део исказа сведока [REDACTED] [REDACTED] од 09.06.2011. године, где је навео да га је његова рођака [REDACTED] [REDACTED] која је становала у згради непосредно крај куће [REDACTED] [REDACTED], између осталих лица видела и питала га «шта ћеш ти онде са оним кретенима», као и део исказа сведока [REDACTED] Мирјане која је на главном претресу 10.11.2011. године навела да то није тачно јер критични догађај није ни могла да види обзиром да њени прозори ни не гледају на кућу породице [REDACTED]. Суд налази да су поменути делови исказа сведока [REDACTED] [REDACTED] и [REDACTED] Мирјане за суд потпуно ирелевантни јер су битне чињенице о којима се сведок [REDACTED] [REDACTED] у овом поступку изјашњавао потврђене и исказом [REDACTED] [REDACTED] да су се Кесар Душко, [REDACTED] [REDACTED] и [REDACTED] [REDACTED] налазили код куће [REDACTED] ноћи између 30. и 31. марта 1994. године, а када су [REDACTED] [REDACTED] [REDACTED] [REDACTED] и [REDACTED] [REDACTED] лишени живота.

Оцењујући исказ [REDACTED] [REDACTED] дат у истрази Основног суда у Приједору дана 15.04.1994. године у делу где је навео да су након погибије полицајаца МУП-а РС на бихаћком ратишту Кесар, [REDACTED], [REDACTED] и он постигли договор да иду да «испрепадају муслимане, да су се око 22,30 по договору нашли на железничкој станици у Приједору, [REDACTED] је радио другу смену, а [REDACTED] Кесар и он трећу, па им се [REDACTED] по договору придружио, да када су дошли до куће [REDACTED] бацио је ручну бомбу на прозор али се она одбила од ролетне и пала, да је Кесар бацио другу бомбу у двориште куће [REDACTED] да се нико није јављао те је на прозор наспрам улазних врата ставио експлозив. Када је експлодирало, чуло се запомагање и дозивање помоћ. Пришао је и видео је да је експлозив развалио део испод прозора. Склонили су се и тада је дошао [REDACTED] још са једним момком у «интервенцију». Када су они отишли [REDACTED] је узео од њега аутоматску пушку, прескочио је ограду, ушао у кућу и тада су се чули рафали. У повратку вратио му је пушку. У овом делу суд је поменути исказ [REDACTED] [REDACTED] прихватио као јасан, убедљив и истинит, а и уклапа се у једну логичну целину са осталим од стране суда прихваћеним доказима.

У поступку пред Основним судом у Бања Луци на главном претресу 27.09.1994. године, те на главном претресу пред Окружним судом у Бања Луци дана 21.09.2005. године, [REDACTED] [REDACTED] истакао је да записник о његовом испитивању од 15.04.1994. године, не признаје, да приликом саслушања није уопште упозорен на своја права и на право да узме браниоца, да му је речено пре потписивања записника да изађе напоље, да је након тога потписао записник, да му није нико прочитао записник, као да није ни слушао диктирање истог. Суд исказе [REDACTED] [REDACTED] дате на главним претресима није прихватио јер су контрадикторни исказу сведока [REDACTED] [REDACTED] дат на главном претресу дана 10.11.2011. године, а у то време истражног судије који је и водио истрагу између осталог и поводом предметног догађаја и који је био категоричан и убедљив да су у истрази предузете све законите радње. Истакао је да није било никаквих притисака на окривљене, да је потпуно искључена могућност претходно одштампаног садржаја исказа окривљеног на тим записницима, да је гласно диктиран записник, да је унета садржина исказа окривљених, да им је понуђено да потпишу записник који су својеручно и потписали и да је бранилац који је

констатован на записник, адв. [REDACTED] и био присутан приликом саслушања.

Стим у вези чланом 218 ЗКП-а, који је важио у време саслушања окривљених, прописано је у којим ситуацијама се на исказу окривљених не може заснивати судска одлука па је тако између осталог ставом 8 прописано да се према окривљеном не сме употребити сила, претња или друга слична средства да би се дошло до његове изјаве или признања. Ставом 9 прописано је да окривљени може бити испитан у одсуству браниоца ако се изричито одрекао тог права, а одбрана није обавезна, ако је браниоцу ускраћено да присуствује извођењу ове истражне радње, ако бранилац није присутан иако је обавештен о испитивању или ако за прво испитивање окривљени није обезбедио присуство браниоца у року од 24 часа од часа када је поучен о овом праву, осим у случају обавезне одбране. У конкретном случају било је нужно присуство браниоца приликом првог испитивања окривљеног у смислу одредбе члана 70 став 1 ЗКП обзиром на запрећену казну за кривично дело које му је стављено на терет. Како из записника о испитивању окривљеног [REDACTED] од стране истражног судије [REDACTED] од 15.04.1994. године произилази да је био присутан адв. [REDACTED], а како је то несумњиво утврђено и из исказа сведока [REDACTED] који је суд прихватио као логичан и истинит, то је без значаја што на записнику о саслушању окривљеног недостају поуке у погледу права на браниоца. Ово стога што је [REDACTED] имао стручну одбрану, бранилац адв. [REDACTED] је био присутан, те је и испуњен законски услов. Стим у вези валидност исказа окривљеног [REDACTED] и могућност коришћења записника о исказу [REDACTED] је доведена у питање јер је испуњен неопходни услов да бранилац присуствује том саслушању. Увидом у списе предмета К.50/01 суд је утврдио да су окривљени имали заједничког браниоца, али несумњиво је утврђено и да након саслушања између осталих окривљених и [REDACTED] након што је утврђен сукоб интереса, та колизија отклоњена је постављањем бранилаца по службеној дужности за сваког од окривљених појединачно, а како то произилази из списка предмета, те и из записника о главном претресу сачињеног пред Окружним судом у Бања Луци К.50/01 од 21.09.2005. године. Недостајици у погледу начина упозорења на право на одбрану били би релевантни у случају факултативне одбране. Искази сада осуђеног [REDACTED] 27.09.2004. године и 21.09.2005. године, су по оцени овога суда очигледно били срачунати на избегавање кривичне одговорности.

Неоснована је теза браниоца адв. Душана Машића, у делу у коме је навео да и поред тога што је сведок [REDACTED] тврдио да је приликом испитивања Крндија Драшка био присутан и тужилац, то исто није било убележено у записник, а да закон у то време који је важио децидирано каже да тужилац мора присуствовати првом испитивању окривљеног.

Стим у вези чланом 168 тада важећег ЗКП-а и то ставом 1 истог члана прописано је да тужилац и бранилац могу присуствовати испитивању окривљеног тим да је чланом 70 истог Закона прописано у којим случајевима

бранилац мора присуствовати првом саслушању окривљеног, а како је то већ образложено.

Такође, теза браниоца адв. Душана Машића, да се записник о саслушању окр. ~~Ибрајма Дрешка~~ од 15.04.1994. године, не може користити обзиром да у самом записнику није констатовано време почетка и завршетка испитивања окривљеног, је неприхватљива. Наиме, из записника о испитивању окривљеног је видљиво да заиста време почетка и завршетка испитивања окривљеног није унето, међутим ови недостаци не могу бити од утицаја на законито спроведен поступак саслушања окривљеног ~~Ибрајма Дрешка~~ дана 15.04.1994. године, обзиром да је чланом 218 став 8, 9 и 10 тада важећег ЗКП-а прописано у којим случајевима се на исказу окривљеног не може заснивати судска одлука. С обзиром да се у конкретном случају ради о законитом исказу који се може користити као доказ у кривичном поступку, суд је и одбио поновљени предлог браниоца да се издвоји записник о испитивању ~~Ибрајма Дрешка~~ од 15.04.1994. године.

Исказ ~~Ибрајма Дрешка~~ од 15.04.1994. године заједно са од суда прихваћеним исказима сведока ~~Бисера Дрешка~~, чини једну међусобно повезану и логичну целину а у делу битних чињеница да је критичном приликом код куће ~~Бисера Фарука~~ био присутан опт. Кесар Душко. ~~Ибрајма Дрешка~~ на јасан и упечатљив начин описује не само присуство, него и активно учешће опт. Кесар Душка код куће ~~Бисера Фарука~~ наводећи које је конкретно радње предузео опт. Кесар Душко критичном приликом.

Оцењујући исказ ~~Ибрајма Дрешка~~ у делу где наводи да њихова намера није била да их убију, суд није прихватио јер је нелогичан, неуверљив, те срачунат на избегавање кривично правне одговорности, а ~~Ибрајма Дрешка~~ је и правноснажно осуђен због кривичног дела ратни злочин против цивилног становништва, који кривично правни догађај се између осталог односи и на убиство ~~Бисера Фарука~~, ~~Бисера Фарука~~ и ~~Бисера Фарука~~ ин ~~Бисера Фарука~~. Стога суд налази да је исказ ~~Ибрајма Дрешка~~ у овом делу контрадикторан изведеним и од суда прихваћеним доказима у овом кривичном поступку.

Суд исказе ~~Ибрајма Дрешка~~ у делу у којима је говорио о дешавањима која су претходила догађају у кући ~~Бисера Фарука~~, није ценио из разлога што нису ни били предмет овог кривичног поступка обзиром да ти претходни кривично правни догађаји нису ни стављени на терет опт. Кесар Душку.

Оцењујући исказ сведока ~~Бисера Фарука~~ у делу описа конкретног догађаја и то да је критичне ноћи заједно са ~~Бисера Фарука~~ дошао до куће ~~Бисера Фарука~~ након детонација и експлозија које су се чуле из правца куће, да су затекли живе укућане, те да су се након интервенције удаљили и дошли до Фабрике кекса («кексаре»), а након што су такође из правца куће ~~Бисера Фарука~~ чули рафале отишли и затекли убијене ~~Бисера Фарука~~ и ~~Бисера Фарука~~. Суд је овакав исказ прихватио као уверљив и истинит, а и у складу са прихваћеним деловима исказа сведока ~~Бисера Фарука~~.

Даље оцењујући исказ сведока **Кежевић Радослава** у делу где наводи да је у повратку од куће **Визвић** са **Фаздејем Драгином** коментарисао да су видели више сенки али не помињући ни једно лице, суд није прихватио налазећи да је срачунат да помогне конкретно овде оптуженом Кесар Душку да избегне кривичну одговорност, а исти је и у супротности од суда прихваћеним исказом сведока **Фаздеј Драгана** који је био изричит да је и након прве интервенције, а враћајући се са **Кежевић Радославом** од куће **Визвић** управо видео овде оптуженог Душка Кесара, **Визвић Драгана** и **Кристијан Драгана**, као и приликом њиховог повратка ка кући **Визвић**, а када су затекли мртве **Визвић Фарук**, **Мехмедовић Фаздеј**, видео Душка Кесара, **Визвић Драгана** и **Кристијан Драгана** код те исте куће. И приликом суочења на главном претресу дана 09.06.2011. године сведок **Фаздеј Драгана** је био много убедљивији у својим тврдњама да је ова три лица видео и први и други пут код куће **Визвић** (транскрипт аудио записа са главног претреса од 09.06.2011. године, стр.30-31/34).

У вези чињенице да су заиста критичног дана на месту и у време лишени живота **Визвић Фарук**, **Визвић Драгана** и **Мехмедовић Фаздеј** утврђено је из исказа сведока **Визвић Драгана**, **Кежевић Радослава**, **Фаздеј Драгана** које исказе је суд прихватио као јасне и логичне, а и у складу са записником о увиђају, фотодокументацијом, скицом лица места, а и у складу са извештајем о спољашњем прегледу лешева у домаћинству **Визвић Фарук** дана 31.03.1994. године, исказа сведока др **Анђелић Драгана** испитане на главном претресу дана 10.06.2010. године, те исказа судског вештака др **Жељко Крпана** испитаног на главном претресу дана 11.06.2010. године, налаза и мишљења судског вештака проф. др Зорана Станковића.

Из записника о увиђају лица места од 31.03.1994. године и увидом у фотографије из фотодокументације утврђено је да се место догађаја налази у Приједору у ул. **Прерадовића бр.29**. Даље је утврђено да су поводом убиства **Визвић Фарук**, **Визвић Драгана** и **Мехмедовић Фаздеј** извршеним прегледом околине куће бр.29 нађени делови експлозивних средстава испред самог улаза у кућу. Улаз у кућу је са источне стране, а дејство експлозивног средства изражено је у кратеру деловањем ручне бомбе. На зиду куће од места нађеног кратера видљива су оштећења фасаде и то карактеристична оштећења настала деловањем експлозивног средства – ручне бомбе. Такође је нађено оштећење спољне фасаде куће у виду кратера деловањем експлозивног средства и то испод прозора који се налази на западној страни поред куће насупрот улазних врата. Виде се трагови деловања експлозивног средства – ручне бомбе. Од улаза у дневни боравак на супротној страни се налази спољни прозор на коме је пронађен кратер на зиду са западне стране. Доласком у дневни боравак на челној страни дневног боравка до прозора са спољне западне стране, налазе се вертикално положени каучи према наведеном прозору. Гледано према прозору са десне стране пронађено је мртво тело **Визвић Фарук** и то уз прозор гледано према зиду трпезарије. Тело **Мехмедовић Фаздеј** налази лево од мртвог тела **Визвић Фарук** и постављено је уз леви зид гледано у правцу прозора. Леш **Визвић Драгана** је нађен у десној соби гледано из простора дневног боравка.

Из извештаја о спољашњем прегледу лешева у домаћинству [REDACTED] дана 31.03.1994. године утврђено је да је др Анђеликовић Душанка извршила спољни преглед лешева и за настрадалог [REDACTED] констатовала да су на његовом телу пронађене фрактуре лобањских костију са прекидом континуитета коже и лобањским садржајем који се делимично налазио и ван лобање, а да је десна чеона половина лица била улубљена, на врату је пронађена већа лацероконтузна повреда оштрих ивица која се простире испод десног уха, па преко југулума и леве кључне кости, све до левог раменог појаса, стим да је рана најдубља у пределу југулума где је пуно згрушане крви, тако да се ради о насилној смрти насталој услед дејства јаке тупе механичке силе у главу, те сечива оштрог механичког оруђа на врату. За настрадалу [REDACTED] је констатовала мултиплу фрактуру лобањских костију са прекидом континуитета коже, стим да се са десне стране грудне кости налазила лацероконтузна рана величине мушке шаке неправилних ивица натопљена крвљу, тако да се ради о насилној смрти насталој услед дејства тупе механичке силе у пределу главе. За [REDACTED] је констатовала мултиплу фрактуру лобањских костију без прекида континуитета коже, а испод десне кључне кости да се налази и мања лацероконтузна рана неравних ивица, тако да се ради о смрти насталој услед дејства тупе механичке силе на главу. Смрт је код свих тих лица наступила пред зору 31.03.1994. године.

Такође из исказа сведока др Анђеликовић Душанка испитане на главном претресу дана 10.06.2010. године, те исказа судских вештака др [REDACTED] испитаног на главном претресу дана 11.06.2010. године, а који су на сагласан предлог странака прочитани на главном претресу 10.11.2011. године, и налаза и мишљења судског вештака проф. др Зорана Станковића од 23.11.2009. године, утврђено је да је смрт [REDACTED], [REDACTED] и [REDACTED] насилна.

Из налаза и мишљења судских вештака утврђено је да су код [REDACTED] при спољашњем прегледу леша регистроване повреде разарање главе које су у конкретном случају могле настати и од стране другог лица са најмање једним ударцем дрвеном палицом, кундаком од пушке или неким другим сличним механичким оруђем и у време наношења у свом скупном дејству представљале су безусловну смртоносну повреду због разорења главе. Секотине на предњој старни врата и грудног коша у конкретном случају су могле настати повлачењем оштрицом ножа или другим сличним механичким оруђем преко меких ткива предње стране врата и грудног коша и у време наношења у свом скупном дејству представљале су тешку телесну повреду опасну за живот, због крварења из пресечених крвних судова предње стране врата. Из изнетих разлога смрт [REDACTED] је насилна и наступила је услед разарања главе и искрвављења из пресечених крвних судова на предњој старни врата и у директној је узрочно последичној вези са повредама регистрованим на телу.

Код [REDACTED] регистровани су вишеструки преломи костију лобање са прекидом континуитета коже, разарањем и нагњечењем можданог ткива. У конкретном случају ове повреде су могле настати од стране другог лица са најмање једним ударцем дрвеном палицом, кундаком од пушке или неким

другим сличним механичким оруђем и у време наношења у свом скупном дејству представљале су тешку телесну повреду опасну за живот или безусловну смртоносну повреду због оштећења за живот важних можданих центара вишеструким преломима костију лобање. Такође регистрована је и раздерно – нагњечна рана са десне стране грудне кости која је могла настати са најмање једним ударцем кундаком од пушке или неким другим сличним механичким оруђем. Закључак је да је смрт [REDACTED] [REDACTED] насилна и да је највероватније наступила услед разарања и нагњечења можданог ткива вишеструко преломљеним костима лобање са следственим оштећењем за живот важних можданих центара и у директној је узрочно последиčnoј вези са повредама регистрованим на телу.

Што се тиче [REDACTED] [REDACTED] код ње су регистровани вишеструки преломи костију лобање без прекида континуитета коже разарањем и нагњечењем можданог ткива које су у конкретном случају могле настати од стране другог лица са најмање једним ударцем дрвеном палицом, кундаком од пушке или неким другим сличним механичким оруђем и у време наношења у свом скупном дејству представљале су тешку телесну повреду опасну за живот или безусловну смртоносну повреду због оштећења за живот важних можданих центара вишеструким преломима костију лобање. Такође је регистрована и раздерно нагњечна рана испод десне кључне кости која је могла настати са најмање једним ударцем кундаком од пушке или неким другим сличним механичким оруђем и у време наношења представљала је лаку телесну повреду. Смрт [REDACTED] [REDACTED] је насилна и наступила је највероватније услед разарања и нагњечења можданог ткива вишеструко преломљеним костима лобање са следственим оштећењем за живот важних можданих центара и у директној је узрочно последиčnoј вези са повредама регистрованим на телу.

Суд је у потпуности прихватио као стручне, аргументоване и јасне налазе судских вештака др [REDACTED] [REDACTED] и др [REDACTED] [REDACTED] који су дати по правилима струке, као и исказ сведока др [REDACTED] [REDACTED].

Дакле на телима страдалог брачног пара [REDACTED] [REDACTED] као и [REDACTED] [REDACTED] нису констатоване повреде настале од ватреног оружја, а из исказа [REDACTED] [REDACTED] из истраге 15.04.1994. године произилази да је [REDACTED] [REDACTED] узео од њега аутоматску пушку, прескочио преко ограде и ушао у ту кућу и да су се чули рафали, након чега се вратио до њих и предао му пушку.

Накнадно извршеним прегледом куће [REDACTED] [REDACTED] дана 11.04.1994. године од стране Станице јавне безбједности Приједор, а како то произилази из записника број 11-17/02-2-Кв-Ку-194/94, утврђено је да су пронађене две чауре калибра 7,62 мм које управо и потичу од метака испалених из аутоматске пушке број Б1376 коју је дужио [REDACTED] [REDACTED] а што је утврђено из потврде о одузетим предметима од [REDACTED] [REDACTED] број 11-17/02-1-Км од 10.04.1994. године и вешачења ватреног оружја – чауре и зрна извршено од стране крим технике Бања Лука од 15.04.1994. године.

Околност да приликом накнадног прегледа куће Р [REDACTED] дана 11.04.1994. године, који је извршен од стране СЈБ Приједор, а како то произилази из записника Станице јавне безбедности, није се радило о записнику о увиђају сачињеном од стране истражног судије као надлежног органа, није довела суд у сумњу да је ова радња предузета нелегално и произвољно већ напротив да се ради о радњама које су биле неопходне и хитне, а да је начин њиховог извођења условљен управо специфичним околностима, да се врши у време ратних сукоба. Суд није имао разлога да сумња у њихову веродостојност, те је стога неоснована и примедба адв. Душана Машића да се накнадно извршен увиђај 11.04.1994. године не може прихватити као доказ јер је тај увиђај вршен 11 дана по извршеном убиству а место догађаја није било обезбеђено.

Стим у вези тврдње у исказима К [REDACTED] а затим и сведока [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED] и посредно [REDACTED] у делу у којима сагласно наводе да су из правца куће [REDACTED] чули рафалну паљбу, не утичу на несумњив закључак суда да су оштећени лишени живота на начин како је то утврђено у налазу и мишљењу судских вештака, будући да сама рафална паљба која се чула из правца куће породице [REDACTED] а где су и пронађене две чауре, не искључује могућност да је у кући испаљен који метак, али у неутврђеном правцу.

Оцењујући исказ сведока [REDACTED] у делу у коме је истакао да му у вези кривичног догађаја није ништа познато и да је након предаје смене критичне ноћи у 22 часа отишао кући, а да опт. Кесар Душка није познавао, суд овакав исказ није прихватио налазећи да је неубедљив и контрадикторан и исказу сведока [REDACTED] у делу у којем је тврдио да је [REDACTED] био присутан на критичном месту заједно са Кесар Душком и [REDACTED], као и исказу [REDACTED] који је тврдио да је критичне ноћи са њима био и [REDACTED], а које исказе је суд прихватио као јасане и уверљиве. Суд је имао и у виду да је правноснажном пресудом Окружног суда у Бања Луци између осталих управо и за овај кривично правни догађај [REDACTED] осуђен.

Одредбом члана 22 КЗ СРЈ предвиђено је да *саизвршилаштво* постоји ако више лица, учествовањем у радњи извршења или на други начин, заједнички учине кривично дело. Код саизвршилаштва морају бити испуњени објективни и субјективни услови, а то су учешће у делу и свест о заједничком деловању.

Суд је утврдио да је опт. Душко Кесар поступао као саизвршилац у кривичном делу које му је стављено на терет, заједно са [REDACTED] и [REDACTED] који су правноснажно осуђени. Околност да је опт. Душко Кесар наоружан заједно са [REDACTED] и [REDACTED] критичне ноћи дошао до куће [REDACTED] те да је [REDACTED] бацио бомбу на прозор куће, да је опт. Душко Кесар бацио бомбу у двориште куће, да је [REDACTED] поставио експлозив на прозор куће, а услед које експлозије су [REDACTED] и [REDACTED] били уплашени јер се, а како је то утврђено и из исказа [REDACTED] из куће породице [REDACTED] чуло јаукање и дозивање упомоћ, те и из исказа [REDACTED] и [REDACTED] који су након експлозија дошли у кућу породице [REDACTED] и затекли уплашене укућане, што све

upuћuje na zaključak da je između Kesara, [REDACTED] i [REDACTED] postojao prethodno dogovor da se oštećeni zaplaše.

Na osnovu okolnosti događaja kada se razmatraju skupa, kao i чињеница које су несумњиво утврђене и то:

да је сведок [REDACTED] након прве интервенције код куће [REDACTED] због експлозија које су се чуле, а након изласка из куће док су оштећени још увек били живи, видео оптуженог Кесар Душка, [REDACTED] и [REDACTED], и да им се [REDACTED] обратио речима «не дирајте их док ми не одемо»,

да су се непосредно након одласка [REDACTED] и [REDACTED], у кратком временском интервалу чули рафали из правца куће [REDACTED]

да је сведок [REDACTED] који се одмах вратио на лице места заједно са [REDACTED] [REDACTED] где су оштећени [REDACTED] [REDACTED] [REDACTED] и [REDACTED] лишени живота и затекао управо оптуженог Кесар Душка заједно са [REDACTED] Драгом и [REDACTED] [REDACTED] [REDACTED] акле иста лица која су видели код куће породице [REDACTED] пре лишавања живота, а не и друга лица.

Суд несумњиво закључује да нико други и није могао лишити живота та лица.

Из околности случаја и инкриминисаних радњи, те перманентног присуства опт. Душка Кесара заједно са [REDACTED] [REDACTED] и [REDACTED] [REDACTED] код куће породице [REDACTED] од момента бацања бомби и постављања експлозива, па и када су оштећени лишени живота, несумњиво указује да је између Душка Кесара, [REDACTED] [REDACTED] и [REDACTED] [REDACTED] створена прећутна заједничка одлука да се оштећени лише живота коју ће затим и спровести у дело, због чега опт. Душко Кесар заједно са сада осуђенима [REDACTED] [REDACTED] и [REDACTED] [REDACTED] поступа као саизвршилац. Опт. Душко Кесар свестан је заједничког деловања и ово дело хоће као своје.

Све напред побројане несумњиво утврђене чињенице су међусобно повезане и по оцени овог суда представљају затворен круг које са пуном сигурношћу упућују на једини могући закључак да је управо опт. Душко Кесар учествовао у убиству троје цивилних лица муслиманске националности заједно са правноснажно осуђенима [REDACTED] [REDACTED] и [REDACTED] [REDACTED] те се изведеним доказима искључује свака друга могућност.

Чињеница да се не може утврдити с обзиром да нема очевидаца самог чина лишења живота оштећених да ли је и које радње том приликом предузео опт. Душко Кесар, не ослобађа га кривичне одговорности јер и под претпоставком да су сада само осуђени [REDACTED] [REDACTED] и [REDACTED] [REDACTED] нанели смртоносне повреде оштећенима, опт. Душко Кесар све радње прихвата као заједничке и своје што га чини саизвршиоцем са наведеним лицима.

Кривично дело је учињено са *умишљајем* када је учинилац био свестан свог дела и хтео његово извршење. Оцењујући психички однос учиниоца према

кривичном делу, суд је утврдио да је опт. Душко Кесар поступао са директним умишљајем с обзиром да је био свестан свог дела и да је хтео његово извршење.

Понашање опт. Кесар Душка, као и све радње напред описане, а посебно и начин лишавања живота оштећених, односно да су исти убијени ударцима тупо тврдим предметима, а да је при томе и ██████████ нанета резна рана у пределу врата, те константно присуство опт. Душка Кесара код куће ██████████ указује да опт. Душко Кесар свесно и вољно учествује у убиству троје лица муслиманске националности, има свест о заједничком деловању на остваривању бића кривичног дела заједно са ██████████ и ██████████ што значи да је Душко Кесар поступао са директним умишљајем у односу на лишавање живота оштећених лица.

У прилог оваквог закључка овог већа на индикативан начин произилази и из списка Окружног суда у Бања Луци К.50/01 (у који је овај суд извршио увид), да су иста лица у периоду од 29. до 31.03.1994. године (██████████ и ██████████) лишили живота као саизвршиоци укупно шест цивилних лица, односно да су управо у ноћи 30/31. март 1994. године поред лишавања живота ██████████ и ██████████ лишили живота још једно цивилно лице, а сва оштећена лица су припадници муслиманске националности. ██████████ и ██████████ су наведеном пресудом Окружног суда у Бања Луци осуђени због извршења кривичног дела ратни злочин против цивилног становништва из члана 142 став 1 у вези члана 22 КЗ РС.

Из свих напред изнетих разлога суд није прихватио тезу браниоца оптуженог из завршне речи која се односи на то да уколико би се прихватио исказ ██████████ од 15.04.1994. године, то би значило да је умишљај опт. Душка Кесара био договор да се у ноћи између 30. и 31. марта 1994. године заплаше Муслимани, односно да постоји само доказ за умишљај до тог момента.

Да би се радње опт. Душка Кесара могле квалификовати као кривично дело ратни злочин против цивилног становништва потребно је да буду испуњени одређени услови и то постојање оружаног сукоба, *утврђена веза* између злочина за које се оптужени терети и оружаног сукоба, као и да оштећени буду цивилна лица, односно да спадају у групу заштићених лица.

Постојање *оружаног сукоба* на територији Републике БиХ односно Републике Српске, суд је утврдио пре свега из чињенице да је на територији Републике Српске (саставном делу БиХ) била проглашена непосредна ратна опасност – Одлуком председништва Српске Републике БиХ од 15.04.1992. године коју је потврдила Скупштина српског народа у БиХ на седници од 12.05.1992. године), а која је трајала до потписивања Дејтонског мировног споразума 1995. године. Полицијске снаге Републике Српске и то како активни тако и резервни састав представљале су део оружаних снага Републике Српске у критично време. Такве полицијске снаге су дејствовале против оружаних снага Армије БиХ и Хрватског већа одбране (ХВО). Ценећи природу оружаног сукоба који се водио између организованих оружаних снага Републике Српске са једне стране а са друге стране Армије БиХ и Хрватског већа одбране (ХВО), по

налажењу суда радило се о унутрашњем оружаном сукобу. Овакав сукоб у смислу члана 3 IV Женевске конвенције представља оружани сукоб који нема карактер међународног сукоба јер је избио на територији Републике Босне и Херцеговине саставном делу бивше СФР Југославије, која је ратификовала Женевске конвенције са Додатним протоколима.

Стим у вези међународно хуманитарно право примењује се на целој територији под контролом неке од страна у сукобу, без обзира да ли се на одређеном месту одвијају стварне борбе, довољно је да подручје у коме се десио злочин припада ширем подручју у ком се оружане акције уствари предузимају.

Из изнетих разлога и поред тога што у самом граду Приједору који се налази на територији Републике Српске у ноћи између 30. и 31. марта 1994. године, а када се одиграо критичан догађај није било директних оружаних сукоба, на конкретан кривично правни догађај а ценећи све околности и дешавања у смислу борбених дејстава на широј територији БИХ, примењује међународно право а које регулише противзаконите поступке према цивилном становништву. Ово стога што се поменуто међународно хуманитарно право примењује и уколико на конкретном подручју није било већих сукоба у времену и на месту где су злочини почињени, јер је довољно да су исти били повезани са сукобима који су се дешавали у другим деловима територије под контролом страна у сукобу.

С тим у вези из одбране оптуженог Кесар Душка утврђено је да је у марту 1994. године на територији општине Приједор било углавном мирно али када се војска враћала са ратишта долазило је до пуцњаве. Међутим, неколико дана пре критичног догађаја, а што је навео сведок [REDACTED] је била сахрана више полицајаца МУП-а Републике Српске, а који су погинули на бихаћком ратишту, којом приликом је држан говор од стране старешина полиције и упућене су претње муслиманском становништву у Приједору због чега су сва даља дешавања а како наводи овај сведок управо везана са тим. И [REDACTED] својој одбрани датој 15.04.1994. године наводи да се догађај са породицом [REDACTED] десио након сахране полицајаца који су погинули на бихаћком ратишту. Сведок [REDACTED] наводи да се причало да је догађај са породицом [REDACTED] резултат освете јер је претходно на бихаћком ратишту страдао већи број младих полицајаца. И сведок [REDACTED] је навео да је због страдања полицајаца на бихаћком ратишту ситуација у граду била хаотичнија него иначе. Сведок [REDACTED] је објаснио да је у критичном периоду била сахрана полицајаца који су погинули на бихаћком ратишту. Сведок [REDACTED] који је у то време био командир Полицијске станице у Приједору и сведок [REDACTED] начелник полиције су навели да управо због страдања тих полицајаца повећан је број дежурстава, организовали су се састанци јер се у том периоду повећао број догађања сличних онима који су предмет оптужбе у овом кривичном поступку.

Имајући у виду напред изнете исказе који у међусобној повезаности склапају једну логичну целину због чега их је суд и прихватио као јасне, логичне, утврђена је и веза између злочина за који се оптужени терети и

оружаног сукоба, и то да су управо оружани сукоби који су се дешавали на бихаћком ратишту, а где су погинули полицајци из Приједора, били и повод за лишавање живота цивила муслиманске националности.

Суд је разматрајући *статус* опт. Кесар Душка утврдио да је оптужени био припадник резервног састава полиције и то од преузимања власти од стране српске полиције, да је задужио аутоматску пушку, да је био у патроли и углавном носио сопствени пиштољ, да је имао једнобојну плаву униформу, а касније и маскирно плаву униформу. Све ове околности суд је утврдио из одбране опт. Душка Кесара, а која је поткрепљена и исказима испитаних сведока ~~Душан Б.~~, ~~Урош~~, ~~М.~~, ~~Б.~~, ~~Д.~~ ~~Д.~~ које је суд у овом делу прихватио налазећи да су међусобно сагласни, логични и убедљиви.

Дакле, несумњиво је утврђено да је опт. Душко Кесар као припадник резервног састава полиције деловао као учесник српске стране у сукобу. Кривично дело је починио у време оружаног сукоба између организованих оружаних снага Републике Српске у чијем саставу су биле и полицијске формације са једне стране, а са друге Армије БиХ и Хрватског већа одбране (ХВО).

У конкретном случају несумњиво је утврђено да је оптужени Душко Кесар као припадник резервног састава МУП-а Републике Српске припадао оружаног групацији једне стране у сукобу који није имао карактер међународног сукоба, учествовао у убиству заједно са осуђенима ~~Р.~~ и ~~Д.~~ цивилних лица муслиманске националности која нису учествовала у непријатељствима.

Да су лица лишена живота имала *статус цивилних лица* неспорно је, јер су били цивили Муслимани, који су за време оружаног сукоба у БиХ били на територији Републике Српске која је била под контролом босанско-херцеговачких Срба и они су као припадници друге националности (муслиманске) имали статус заштићених лица у смислу члана 4 Женевске конвенције о заштити грађанских лица за време рата од 12.08.1949. године.

IV Женевском конвенцијом о заштити грађанских лица за време рата од 12.08.1949. године, у члану 3 став 1 тачка 1 а) наведене Конвенције, предвиђена је обавезна примена одређених одредби у случају оружаног сукоба који нема карактер међународног сукоба и који избије на територији једне од високих страна уговорница. Овом одредбом предвиђено је да се према лицима која не учествују непосредно у непријатељствима, подразумевајући ту и припаднике оружаних снага који су положили оружје и лица онеспособљена за борбу услед болести, рана, лишења слободе или из било ког другог узрока, поступа у свакој прилици човечно, без икакве неповољне дискриминације засноване на раси, боји коже, вери или убеђењу, полу, рођењу или имовном стању или било коме другом сличном мерилу. У том циљу забрањене су и забрањују се у свако доба и на сваком месту према наведеним лицима између осталог повреде које се наносе

животу и телесном интегритету, нарочито све врсте убистава, осакаћења, свирепости и мучења.

Допунски Протокол II уз Женевске конвенције од 12.08.1949. године о заштити жртава немеђународних оружаних сукоба чланом 13 став 1, предвиђа да цивилно становништво и појединци цивили уживају општу заштиту од опасности која проистиче из војних операција. Да би се спровела та заштита биће поштована сва правила из члана 13 Допунског протокола II.

Одредбом члана 4 став 1 Допунског протокола уз Женевске конвенције од 12.08.1949. године о заштити жртава немеђународног оружаног сукоба (Протокол II) предвиђено је да сва лица која не узимају директно учешће или која су престала да учествују у непријатељствима, без обзира на то да ли је њихова слобода била ограничена или не, имају права да њихова личност, част и убеђење и верско убеђење буду поштовани, те да ће у свим приликама бити хумано третирани без икакве дискриминације. Ставом 2 тачка а) истог члана одређено је да против лица поменутих у ставу 1 остају забрањена у свако доба и на сваком месту између осталог и насиље над животом, здрављем и физичким или менталним благостањем људи, нарочито убиство и окрутно поступање, као што су мучење, сакаћење или било који облик телесне казне.

Правном анализом овако утврђеног чињеничног стања суд је на несумњив начин утврдио да је у време, на месту и на начин описан у изреци пресуде, опт. Душко Кесар као припадник резервног састава МУП-а Републике Српске заједно са правноснажно осуђенима ~~Радивојем Драшковићем~~ и ~~Крндијом Драшковићем~~ и Крндија Драшком, припадницима истог оружаног састава (пресуда Окружног суда у Бања Луци број К.50/01 од 17.11.2005. године, која је потврђена пресудом Врховног суда Републике Српске број 118-0-Кж.06-000-018 од 18.04.2006. године), кршећи правила међународног права садржана у члану 3 став 1 тачка 1 под а) IV Женевске конвенције о заштити грађанских лица за време рата од 12.08.1949. године у вези члана 13 став 1 у вези члана 4 став 2 тачка а) Допунског протокола уз наведену Конвенцију о заштити жртава немеђународних оружаних сукоба (Протокол II), за време унутрашњег оружаног сукоба који се у времену од 1992. до 1995. године одвијао на простору БиХ, између организованих оружаних снага Републике Српске у чијем саставу су биле и полицијске формације са једне стране, а са друге Армије БиХ и Хрватског већа одбране (ХВО), свесно и вољно учествовао у убиству троје цивилних лица муслиманске националности који нису припадали ни једној војној формацији, нити су учествовали у оружаним операцијама, на тај начин што су се након погибије неколико њихових колега полицајаца на бихаћком ратишту у ноћи између 30. и 31. марта 1994. године у Приједору, Република Српска, претходно договорили да «испрепадају неке Муслимане», па су дошли до куће ~~Радивоја Драшковића~~ у ул. ~~Петра Црнковића~~ где је прво осуђени ~~Крндија Драшковић~~ бацио бомбу на прозор куће оштећеног, те када се бачена бомба одбила од ролетне и експлодирала на спољашњем делу фасаде испод прозора са западне стране, оптужени Кесар Душко је бацио бомбу у двориште ове куће, да би одмах затим ~~Крндија Драшковић~~ поставио експлозив на прозор, што је након снажне експлозије довело до његовог разарања па када су убрзо на лице места дошли ради интервенције полицајци ~~Крндија Драшковић~~ и

██████████, затекли су у кући уплашене укућане, да би по изласку, а у дворишту наспрам ове куће видели окривљеног Кесар Душка, ██████████ и ██████████ којом приликом им је ██████████ рекао да не дирају укућане док он и ██████████ не оду, након чега су по одласку ове двојице свесни заједничког деловања, прихватајући међусобно радње појединачно сваког од њих као своје, у кући лишили живота ██████████, ██████████ и ██████████, тако што су им ударцима тупо тврдим предметима по глави и грудном кошу нанели вишеструке фрактуре лобањских костију, са разарањем и нагњечењем можданих ткива, те следственим оштећењем за живот важних можданих центара, а још нанели и то: ██████████ - неким оштрим сечивом већу резну рану у пределу врата, услед чега је дошло до искрвављења из пресечених крвних судова на предњој страни врата; ██████████ - повреду у виду латероконтузне ране у пределу десне стране грудне кости величине мушке шаке; те ██████████ - повреду у виду мање латероконтузне ране испод десне кључне кости, које повреде су збирно и у својој укупности, код сво троје оштећених директно и непосредно проузроковале смртне последице.

С обзиром на све напред наведено, суд је несумњиво утврдио да је опт. Душко Кесар поступао у свему како је то описано у изреци пресуде и радње оптуженог је правно квалификовао као кривично дело ратни злочин против цивилног становништва из члана 142 став 1 у саизвршилаштву у вези члана 22 КЗ СРЈ.

Оцењујући наводе одбране опт. Душка Кесара, да није био на критичном месту суд није прихватио јер је демантована исказом сведока ██████████ који је био категоричан да је опт. Душко Кесар био критичном приликом присутан код куће породице ██████████, као и исказом ██████████ који је био изричит у тврдњи да опт. Душко Кесар не само да је био присутан, него је и бацио бомбу у двориште куће ██████████. Такође, суд је из редне листе за март месец 1994. године (књига распореда службе) неспорно утврдио да је опт. Кесар Душко критичне ноћи између 30. и 31. марта 1994. године од 22 до 06 часова био дежуран. Ова чињеница је поткрепљена и исказом ██████████ који је суд прихватио као јасан и истинит, у делу где наводи да је опт. Кесар Душко, као и он критичне вечери радио трећу смену.

Редне листе, односно књига распореда службе, а из којих су утврђене напред изнете чињенице су веродостојне обзиром да су прибављене од надлежног органа (Станице јавне безбедности Приједор), и суд их ни у једном тренутку није доводио у сумњу тим пре што је из редних листа за март месец 1994. године утврђено да су ██████████, ██████████, ██████████, ██████████ и ██████████ били дежурни у ноћи између 30. и 31. марта у временском периоду од 22 до 06 часова, а што је у потпуности у сагласности са њиховим исказима, као и са исказом ██████████ који је навео а што такође произилази из редне листе, да је те вечери био у смени од 14 до 22 часа.

Такође из ових редних листа је видљиво да је опт. Душко Кесар критичне ноћи био дежуран на реону П II, да је ██████████ био дежуран на реону П IV, а ██████████ на реону П III. Околност да суд није могао утврдити које

делове града је покривао који реон (извештај Министарства унутрашњих послова Републике Српске СЈБ Пријерод број 08-1-10/02-1-Ку 196/94 од 14.09.2011. године), није утицала на несумњив закључак суда да је опт. Кесар Душко у ноћи 30/31. март 1994. године заједно са [REDACTED] и [REDACTED] учествовао у убиству троје цивилних лица [REDACTED], [REDACTED] и [REDACTED] Фадиле који су се налазили у кући у улици [REDACTED] број 29.

У том смислу суд није прихватио исказ сведока [REDACTED] вић Милена у делу у коме је навео да су током дежурства сви морали да буду заједно, да није било раздвајања и да уколико би неко отишао морао је да се јави у дежурну службу, код несумњиво утврђене чињенице да је Кесар Душко управо критичне ноћи када је био дежуран заједно са [REDACTED] са којим није био у смени и са Крндијом са којим није био на истом реону, отишао до куће [REDACTED] где су оштећени лишени живота. Суд налази да је исказ сведока [REDACTED] у овом делу срачунат да помогне опт. Душку Кесару на избегавање кривичне одговорности.

Такође суд није прихватио ни исказ сведока [REDACTED] да никада није дежурао са Кесар Душком, обзиром да је управо из редне листе утврђено да је сведок [REDACTED] био дежуран на реону II као и опт. Кесар, због чега суд сматра да је исказ овог сведока неискрени и неубедљив, дат очигледно са намером да се огради од сваке могућности повезивања са опт. Кесар Душком.

Суд је имао у виду и део одбране окривљеног Кесар Душка у делу где наводи да се у време када се водио кривични поступак у Бања Луци за предметно кривично дело, налазио у Приједору где је био и запослен, али је нашао да је оваква одбрана без икаквог утицаја на разрешење конкретне кривично правне ствари код несумњиво утврђене чињенице да је окривљени извршио кривично дело у критично време, а како је то ближе описано у изреци ове пресуде.

Суд је ценио одбрану оптуженог Душка Кесара у делу где наводи да није имао надимак и да је надимак «[REDACTED]» уствари надимак његовог оца, те овакву одбрану суд није прихватио с обзиром да је надимак оптуженог несумњиво утврђен исказима сведока [REDACTED] и [REDACTED] који су били изричитни у тврдњи да је управо надимак опт. Душка Кесара [REDACTED], а које исказе је суд у овом делу прихватио као међусобно сагласне, јасне и уверљиве.

Суд је ценио одбрану опт. Душка Кесара који не признаје извршење кривичног дела које му је стављено на терет, па из свих изнетих разлога овакву одбрану није прихватио налазећи да је неуверљива и срачуната на избегавање кривичне одговорности.

Суд је изоставио опис радње из измењене и прецизиране оптужнице од 10.11.2011. године, и то: «саучествовао у примењивању мера застрашивања». Наиме, пракса МКТЈ (првостепена пресуда «Галић») садржи

дефиницију ширења страха као ратног злочина. Претресно веће је дало следеће елементе овог дела: дела насиља усмерена су против цивилног становништва или цивилних особа које не учествују директно у непријатељствима и дела узрокују смрт или тешке повреде тела и здравља међу цивилним становништвом; починилац је намерно учинио цивилно становништво или цивилне особе које не учествују директно у непријатељствима предметом тих дела насиља, дело је почињено са основним циљем ширења страха и ужаса међу цивилним становништвом.

Стога, како нема доказа да је опт. Душко Кесар саучествовао у примењивању мера застрашивања, односно са основним циљем ширења страха међу цивилним становништвом, суд је као недоказане изоставио радње из прецизиране оптужнице. По налажењу суда ниједан доказ који је у овом кривичном поступку изведен, не указује да је опт. Душко Кесар имао основни циљ ширење страха међу цивилним становништвом.

Приликом одлучивања о врсти висине кривичне санкције, суд је ценио све околности из члана 41 КЗ СРЈ. Код оптуженог Душка Кесара суд је од олакшавајућих околности имао у виду да је према извештају из КЕ [REDACTED], породичне прилике, да је [REDACTED] и отац [REDACTED] од којих је једно [REDACTED], да је [REDACTED], нарушено здравствено стање, као и да је од извршења кривичног дела протекло 17 година.

Од отежавајућих околности суд је нарочито имао у виду тежину извршеног кривичног дела и настале последице, да су том приликом убијена три лица.

Ценећи степен друштвене опасности извршеног кривичног дела, тежину последице, да су лишена живота три лица као и степен кривичне одговорности оптуженог Душка Кесара, суд је оптуженог осудио на казну затвора у трајању од 15 (петнаест) година и нашао да је овако изречена казна затвора сразмерна друштвеној опасности извршења кривичног дела и кривичне одговорности опт. Душка Кесара, налазећи да ће овако изреченом казном затвора бити остварена сврха кажњавања из члана 33 КЗ СРЈ.

На основу члана 50 КЗ СРЈ суд је опт. Кесар Душку у изречену казну затвора урачунао и време проведено у притвору по решењу Вишег суда у Београду К-По₂ 37/2010 од 01.10.2010. године, а који се опт. Кесар Душку рачунао од 01.10.2010. године до 28.02.2011. године када му је притвор укинут решењем Апелационог суда Кж I По₂ 11/2010.

Суд је приликом доношења одлуке имао у виду и остале доказе који су изведени на главном претресу, али је нашао да су исти без утицаја на другачију одлуку у овој кривично правној ствари, па их није посебно образлагао.

Током овог поступка донета су и процесна решења против којих није дозвољена жалба, већ се иста могу побјигати жалбом на пресуду. Одлуком већа на главном претресу је одбијен поновљен предлог браниоца адв. Душана

Машића, да се из списка предмета издвоје записници о испитивању у својству окривљених [REDACTED] и [REDACTED] пред Основним судом у Приједору Ки.47/94 од 15.04.1994. године, и да се издвоји записник о главном претресу Окружног суда у Бања Луци К.50/01 од 13.10.2005. године, као и пресуда Окружног суда у Бања Луци К.50/01 од 17.11.2005. године, записник о испитивању сведока др [REDACTED] од 13.10.2005. године и проф. др [REDACTED] од 08.11.2005. године пред Окружним судом у Бања Луци, пресуда Врховног суда Републике Српске бр. 118-0-Кж-06-000-018 од 18.04.2006. године; решење Окружног суда у Бања Луци 011-0-Кв-06-000126 од 30.10.2006. године. Наиме, одредба члана 178 ЗКП-а предвиђа да када је у овом Законику одређено да се на исказу окривљеног, сведока или вештака не може заснивати судска одлука, истражни судија ће по службеној дужности или на предлог странака донети решење о издвајању записника о овим исказима из списка одмах, а најдоцније до завршетка истраге, односно давања сагласности истражног судије да се оптужница може подићи без спровођења истраге. Како се у конкретном случају ради о саслушању у својству окривљених у претходном поступку и то [REDACTED] и [REDACTED], а у предметном поступку саслушаних у својству сведока, то суд није из списка предмета издвојио њихове записнике с обзиром да то није ни предвиђено одредбом члана 178 ЗКП-а, али овакве исказе није користио нити је на оваквим исказима заснивао судску одлуку. Исказе ових лица суд је ценио искључиво када су они своје исказе дали у својству сведока на главним претресима пред овим судом, а због чега је и одбијен предлог заменика тужиоца за ратне злочине да се прочитају записници о испитивању у својству окривљених [REDACTED] и [REDACTED] који су дати пред Основним судом у Приједору Ки бр.47/94 од 15.04.1994. године. Такође су одбијени и поновљени предлози да се из списка предмета издвоје записници о саслушању сведока др [REDACTED] и судског вештака др [REDACTED] налазећи да су ти искази прибављени на законит начин и представљају саставни део овог списка.

Делове пресуде Окружног суда у Бања Луци К.50/01 из којих произилази да се и Душко Кесар наводи као учесник у кривично правним догађајима у временском периоду од 29. до 31.03.1994. године у Приједору, а којом приликом је лишено живота 6 цивилних лица, суд није користио из разлога што је у то време Душко Кесар био у бекству, па самим тим и није био у могућности да се изјашњава о чињеницама и доказима које га терете или му иду у корист.

Суд је на главном претресу одржаном дана 10.11.2011. године отклонио извођење доказа испитивањем сведока [REDACTED], као сувишан.

Оштећене [REDACTED] и [REDACTED] суд је више пута позивао преко пуномоћника адв. Миљкана Пуцара, који је известио суд да се због психичких проблема не могу одазвати позиву суда. Из изнетих разлога на главном претресу дана 28.11.2011. године, заменик тужиоца за ратне злочине одустао је од предлога да се саслушају оштећени [REDACTED] и [REDACTED].

На основу члана 196 став 1 ЗКП опт.Кесар Душко обавезан је да на име трошкова кривичног поступка плати износ у висини од 189.117,00 динара (стоосамдесетдеветхиљадастоседмнаестдинара), а све у року од 30 дана од дана правноснажности пресуде. Суд је обавезао оптуженог Душка Кесара да је дужан да накнади трошкове кривичног поступка, а који се односе на име путних трошкова сведока [REDACTED] а [REDACTED] а, [REDACTED] а [REDACTED], [REDACTED] и [REDACTED], др [REDACTED] [REDACTED] судског вештака др [REDACTED] и [REDACTED] сведока [REDACTED] Минулина, [REDACTED] Брандан, [REDACTED] Миланка, [REDACTED] и [REDACTED] а, [REDACTED] Миле и [REDACTED] Милошевић, затим трошкова смештаја за сведока – вештака др [REDACTED] [REDACTED], те сведоке [REDACTED] [REDACTED] и [REDACTED] [REDACTED] а, додатних трошкова сведока [REDACTED] [REDACTED] и трошкова за сведока [REDACTED] [REDACTED].

Оштећени су ради остваривања имовинско правног захтева упућени на парницу на основу члана 206 став 2 ЗКП-а.

На основу свега напред наведеног, одлучено је као у изреци пресуде.

ЗАПИСНИЧАР

Снежана Ивановић

S. Ivanovic

ПРАВНА ПОУКА:

Против ове пресуде дозвољена је жалба Апелационом суду у Београду, у року од 30 дана од дана пријема писменог отправка пресуде, а преко овог суда.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА – СУДИЈА

Винка Бераха Никићевић

V. Beraha Nikicevic